

Pagna ewlenija>Tehid ta' azzjoni legali>Fejn u kif>Rati tal-Imghax

Rati tal-Imghax

Informazzjoni nazzjonali dwar kif kull pajjiż tal-UE jikkalkula r-rati tal-imghax statutorji.

Il-kalkolu tal-imghax statutorju fil-kooperazzjoni ġudizzjarja fil-materji ċivili u kummerċjali jista' jkun rilevanti skont diversi strumenti tad-dritt tal-Unjoni Ewropea. Madankollu, dawn l-istrumenti ma jirregolawx id-dettalji dwar l-imghax statutorju u għalhekk huwa d-dritt nazzjonali li jistipula kif u fuq liema bażi għandhom jiġu kkalkulati r-rati tal-imghax statutorju.

F'każ transfruntier, din l-informazzjoni tista' tkun rilevanti u l-aċċess għaliha jkun neċessarju. Għalhekk, in-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew f'materji ċivili u kummerċjali stabbilixxa skeda informattiva li tagħti informazzjoni dwar kif l-imghax statutorju huwa ddefinit mill-Istati Membri, jekk il-liġi nazzjonali tistipulax imghax statutorju u jekk iva, fuq liema bażi ġuridika u b'liema rata/ammont. Tista' ssib ukoll informazzjoni dwar iċ-ċirkostanzi u l-kundizzjonijiet li dawn ir-rati japplikaw fihom u kif jiġu kkalkulati.

Jekk jogħġbok aghżel il-bandiera tal-pajjiż rilevanti biex tikseb informazzjoni nazzjonali dettaljata.

L-aħħar aġġornament: 18/01/2019

Din il-paġna hi amministrata mill-Kummissjoni Ewropea. L-informazzjoni f'din il-paġna ma tirriflettix neċessarjament il-pożizzjoni uffiċjali tal-Kummissjoni Ewropea. Il-Kummissjoni ma taċċetta l-ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali fir-rigward tar-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-paġni Ewropej.

Interess statutorju - Belgju

1 Huwa permess "mghax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mghax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

L-imghax statutorju huwa l-perċentwali użat biex jiġi kkalkulat l-ammont addizzjonali li jrid jiġi ttrazzjoni mid-debitur li ma jkunx ħallas lill-kreditur fil-ħin.

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhil l-ammont / ir-rata u x'inhil l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mghax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

L-imghax statutorju fil-kawżi ċivili (bejn individwi jew bejn individwu u kummerċjant) jiġi kalkolat biż-żieda ta' 2% mar-rata ta' tna-xil xahar ta' EURIBOR (Rata Interbankarja Offruta f'Euro).

It-tranzazzjonijiet kummerċjali (pereżempju t-tranzazzjonijiet bejn il-kummerċjanti u/jew l-imprizi) huma regolati mil-Liġi tat-2 ta' Awwissu 2002 dwar il-ġlieda kontra l-pagamenti li jsiru tard fit-tranzazzjonijiet kummerċjali ((*Wet van 2/08/2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties*). Dik ir-rata ta' imghax tiġi applikata sakemm il-partijiet għat-tranzazzjoni ma jkunux ftiehemu mod ieħor (interess kuntrattwali).

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imghax statutorju?

L-aġġustament kull sitt xhur tar-rata ta' interess għat-tranzazzjonijiet kummerċjali jiġi ppubblikat fil-Gazzetta Uffiċjali tal-Belġju (sit elettroniku Belgisch staatsblad - Moniteur belge: <http://www.ejustice.just.fgov.be/>)

Għal aktar informazzjoni ara s-sit elettroniku tas-Servizz Pubbliku Federali għall-Ekonomija (<http://economie.fgov.be/>)

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla ħlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

Għal aktar informazzjoni mingħajr ħlas ara s-sit elettroniku tas-Servizz Pubbliku Federali għall-Ekonomija (<http://economie.fgov.be/>)

L-aħħar aġġornament: 03/02/2017

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabieħ tiċċekka r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Bulgarija

1 Huwa permess "mghax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mghax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Fir-Repubblika tal-Bulgarija, l-imghax statutorju huwa rregolat, imma s'sissa t-terminu għadu mhux definit fil-liġi.

Skont it-teorija ġuridika, "l-imghax statutorju" huwa mghax li mhux bi qbil imma previst mil-liġi. L-imghax statutorju għal ħlas tardiv (inadempjenza, imghax fuq ħlas tardiv) ikun dovut fuq il-ħlas tardiv ta' obbligu monetarju. Fil-każ ta' inadempjenza ta' dejn monetarju, il-kreditur ikun dejjem intitolat għal kumpens skont ir-rata tal-imghax statutorju mid-data tal-inadempjenza (ara l-ewwel sentenza tal-Artikolu 86(1) tal-Att dwar l-Obbligi u l-Kuntratti (ZZD)).

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhil l-ammont / ir-rata u x'inhil l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mghax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Skont l-Artikolu 86(1) tal-Att dwar l-Obbligi u l-Kuntratti, debitur li ma jonorax obbligu monetarju jkun responsabbli għall-kumpens fir-rata tal-imghax statutorju minn dak inhar tal-inadempjenza. Ir-rata tal-imghax statutorju tiġi stabbilita mill-Kunsill tal-Ministri.

L-Artikolu 294(1) tal-Att dwar il-Kummerċ (TZ) jipprevedi li l-imghax ikun dovut bejn il-kummerċjanti, sakemm ma jkunx hemm qbil mod ieħor.

Skont l-Artikolu 86(2) tal-Att dwar l-Obbligi u l-Kuntratti u għall-finijiet tat-traspożizzjoni tad-Direttiva 2011/7/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 dwar il-ġlieda kontra l-ħlas tard fi tranzazzjonijiet kummerċjali (ĠU, L 48 tat-23 ta' Frar 2011, p. 1), il-Kunsill tal-Ministri adotta d-Digriet Nru 426 tat-18 ta' Diċembru 2014 (li daħal fis-seħħ fl-1 ta' Jannar 2015) li jstabbilixxi r-rata tal-imghax statutorju fuq pagamenti arretrati. Ir-rata annwali tal-imghax statutorju fuq pagamenti arretrati hija r-rata bażi tal-Bank Nazzjonali Bulgaru applikabbli mill-1 ta' Jannar jew mill-1 ta' Lulju tas-sena attwali miżjuda b'10 punti perċentwali. Ir-rata ta' kuljum tal-imghax statutorju fuq pagamenti arretrati hija ta' 1/360 tar-rata annwali. Ir-rata tal-imghax fis-seħħ fl-1 ta' Jannar tas-sena attwali tapplika għall-ewwel nofs tas-sena u dik fis-seħħ fl-1 ta' Lulju tapplika għat-tieni nofs.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imghax statutorju?

Il-Bank Nazzjonali Bulgaru jipubblika r-rata bażi għall-perjodu rilevanti bl-użu ta' metodoloġija stabbilita mill-Bord Maniġerjali u jipubblikaha fil-Gazzetta tal-Istat. Ir-rata bażi u l-bidliet fiha jiġu ppubblikati fis-sit tal-Bank Nazzjonali Bulgaru: <http://www.bnb.bg/>. Is-sit fi ukoll il-metodoloġija biex tiġi stabbilita r-rata bażi.

L-Artikolu 10(3) tal-Att dwar l-Obbligi u l-Kuntratti jipprevedi li mghax fuq imghax dovut (anatoċizmu) jiġi ttrazzjoni skont ir-regoli tal-Bank Nazzjonali Bulgaru.

Madankollu, ma ġew ippubblikati l-ebda regoli ta' dan it-tip.

L-Artikolu 294(2) tal-Att dwar il-Kummerċ jipprevedi li l-imghax fuq l-imghax ikun dovut biss meta jkun hemm qbil fuq hekk.

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla ħlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

Informazzjoni dwar ir-rata bażi u bidliet fiha tingħata bl-Ingliż u bil-Bulgaru fis-sit tal-Bank Nazzjonali Bulgaru: <http://www.bnb.bg/>.

L-Att dwar l-Obbligi u l-Kuntratti, l-Att dwar il-Kummerċ u atti legali oħrajn imsemmija fuq tista' ssibhom bil-Bulgaru fis-sit: www.lex.bg.

L-Att dwar l-Obbligi u l-Kuntratti, l-Att dwar il-Kummerċ u d-Digriet tal-Kunsill tal-Ministri Nru 426 tat-18 ta' Diċembru 2014 li jistabbilixxi r-rata tal-imghax statutorju fuq pagamenti arretrati tista' wkoll issibhom bil-Bulgaru fis-sit: www.tita.bg.

L-aħħar aġġornament: 25/05/2018

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Repubblika Ċeka

1 Huwa permess "mghax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mghax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Iva. L-imghax normalment huwa regolat mill-Artikoli 1802 sa 1806 tal-Att Nru 89/2012 (il-Kodiċi Ċivili) u huwa deskritt bħala penali finanzjarja li ssejtni awtomatikament *ex lege* fil-forma ta' mghax jekk id-debitur jonqos milli jhallas dak li hu dovut. L-ammont ta' mghax statutorju jiġi determinat skont il-leġislazzjoni sekondarja (attwalment ir-Regolament tal-Gvern Nru 351/2013).

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhi l-ammont / ir-rata u x'inhi l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mghax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

L-ammont ta' mghax statutorju jiġi kkalkulat skont il-leġislazzjoni effettiva fl-ewwel ġurnata ta' nuqqas ta' hlas tad-debitur.

Ir-Regolament tal-Gvern Ċek Nru 351/2013 tas-16 ta' Ottubru 2013 ilu fis-sejtni mill-1 ta' Jannar 2014. *Ir-Regolament jiddetermina l-ammont ta' mghax ta' inadempjenza u l-ispejjeż assoċjati mal-irkupru tad-dejn, il-kumpens tal-istralcjarju, l-amministratur tal-istralc u membru maħtur mill-qorti tal-korp li jirrappreżenta entità ġuridika, u jirregola wkoll ċerti kwistjonijiet marbuta mal-Gazzetta Kummerċjali u r-registri pubbliċi tal-entitajiet ġuridici u l-persuni fiżiċi.* Skont ir-Regolament, l-ammont annwali ta' mghax ta' inadempjenza huwa bbażat fuq ir-rata ta' ftehim ta' riakkwist mill-Bank Nazzjonali tar-Repubblika Ċeka għall-ewwel jum tal-perjodu tal-kalendarju li fih seħħet l-inadempjenza, b'żieda ta' tmien punti perċentwali. Dan l-ammont ta' mghax jibqa' l-istess matul il-perjodu ta' inadempjenza.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imghax statutorju?

L-imghax ta' inadempjenza li beda jgħaddi qabel id-dħul fis-sejtni tar-Regolament tal-Gvern Nru 351/2013 huwa regolat mil-leġislazzjoni li kienet diġà fis-sejtni, jiġifieri r-Regolament tal-Gvern Nru 142/1994; għandha ssir referenza dejjem għall-verzjoni fis-sejtni fl-ewwel ġurnata ta' inadempjenza.

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla hlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=351&r=2013>

L-aħħar aġġornament: 06/03/2019

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [de](#) għiet

emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment

qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Interess statutorju - Germanja

1 Huwa permess "mghax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mghax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Iva. Ir-rata tal-imghax statutorja hija stipulata fl-Artikolu 246 tal-Kodiċi Ċivili Germaniż (*Bürgerliches Gesetzbuch*, BGB). Jekk l-imghax fuq dejn ikun pagabbli legalment jew fi tranżazzjoni legali, ir-rata tal-imghax tkun ta' erba' fil-mija sakemm ma jiġix stipulat mod ieħor.

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhi l-ammont / ir-rata u x'inhi l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mghax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

L-ammont / Ir-rata tal-imghax statutorju	Kriterji għall-applikazzjoni tar-rata tal-imghax statutorju (jekk meħtieġ)	Bażi ġuridika
4 %	Rata standard, sakemm ma jkunx hemm dispożizzjonijiet speċjali li jeħtieġu mod ieħor jew isir ftehim għad-devjazzjoni minn din ir-rata	L-Artikolu 246 tal-Kodiċi Ċivili Germaniż
5 %	Għal tranżazzjonijiet kummerċjali bilaterali (bl-eċċezzjoni ta' mghax ta' inadempjenza), sakemm ma tapplikax waħda mid-dispożizzjonijiet speċjali jeħtieġu mod ieħor	L-Artikolu 352 tal-Kodiċi Kummerċjali Germaniż (<i>Handelsgesetzbuch</i> , HGB)
ħames (5) punti perċentwali iżjed mir-rata tal-imghax bażika stipulata mil-liġi Germaniża(*)	Jekk il-mutwatarju jonqos milli jhallas id-dejn	L-Artikolu 288(1) tal-Kodiċi Ċivili Germaniż
disa' (9) punti perċentwali iżjed mir-rata tal-imghax bażika stipulata mil-liġi Germaniża (*)	Jekk il-mutwatarju jonqos fuq talba ta' hlas u ma jkunx parti mit-tranżazzjoni legali sottostanti.	L-Artikolu 288(2) tal-Kodiċi Ċivili Germaniż
ħames (5) punti perċentwali iżjed mir-rata tal-imghax bażika stipulata mil-liġi Germaniża (*)	Jekk il-konsumatur jonqos milli josserva ftehim ta' kreditu għall-konsumatur, sakemm ma jkunx hemm ftehim ta' mutwu ipotekarju	L-ewwel sentenza tal-Artikolu 497(1) tal-Kodiċi Ċivili Germaniż
ħames (5) punti perċentwali jew disa' (9) punti perċentwali iżjed mir-rata tal-imghax bażika stipulata mil-liġi Germaniża (*)	Id-dejn tal-flus mid-data li fiha l-litigazzjoni tkun pendenti (notifika tar-rikors / taċ-ċitazzjoni), mid-data tal-maturità mill-aktar fis possibbli.	L-Artikolu 291 tal-Kodiċi Ċivili Germaniż
ħames (5) punti perċentwali iżjed mir-rata tal-imghax bażika stipulata mil-liġi Germaniża (*)	Għal kostijiet legali, mid-data li fiha tiġi riċevuta l-valutazzjoni tal-kostijiet u mid-data ta' maturità, sakemm ma jkunx meħtieġ rikors mid-data li fiha tkun ingħatat is-sentenza.	It-tieni sentenza tal-Artikolu 104(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili Germaniż (<i>Zivilprozessordnung</i> , ZPO)
thnejn fil-mija (2%) iżjed mir-rata tal-imghax bażika stipulata mil-liġi Germaniża (*), iżda tal-inqas sitta fil-mija (6 %)	Għal tranżazzjonijiet li jinvolvu ċekkijiet jew rati tal-kambju, fejn rata tal-imghax statutorju ta' aktar minn 6% tapplika biss għal fatturi domestiċi jew ċekkijiet	L-Artikoli 45 u 46 tal-Att Germaniż dwar iċ-Ċekkijiet (<i>Scheckgesetz</i>); L-Artikoli 28, 48 u 49 tal-Att Germaniż dwar ir-Rati tal-Kambju (<i>Wechselgesetz</i>)

(*) Ir-rata tal-imghax bażika stipulata mil-liġi Ġermaniża MHJIEX I-istess bħal dik tal-BĊE. Għal dettalji dwar kif din hija kkalkolata, jekk jogħġbok ara d-domanda 3.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imghax statutorju?

Ir-rata tal-imghax bażika stipulata mil-liġi Ġermaniża mhijiex I-istess bħar-rata tal-imghax bażika tal-BĊE. Din hija kkalkolata f'konformità mal-Artikolu 247 tal-Kodiċi Ċivili Ġermaniż u tinbidel fl-1 ta' Jannar u fl-1 ta' Lulju ta' kull sena. Farsa generali tar-rata tal-imghax bażika skont il-perjodu ta' żmien f'konformità mal-Artikolu 247 tal-Kodiċi Ċivili Ġermaniż hija disponibbli bil-Ġermaniż u bl-Ingliż fuq:

https://www.bundesbank.de/Navigation/EN/Statistics/Money_and_capital_markets/money_and_capital_markets.html?https=1

F'konformità mal-Artikolu 289 tal-Kodiċi Ċivili Ġermaniż, ma jinżamm ebda mghax fuq l-imghax ta' inadempjenza (projbizzjoni ta' interess kompost).

4 Hemm aċċess online disponibbli bla ħlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

Il-Kodiċi Ċivili Ġermaniż jista' jiġi aċċessat bil-Ġermaniż u bl-Ingliż fuq:

<http://www.gesetze-im-internet.de/bgb/index.html>

Il-liġijiet u r-regolamenti l-oħra msemmija hawn fuq jistgħu jiġu aċċessati bil-Ġermaniż fuq:

<http://www.gesetze-im-internet.de/zpo/index.html> (Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, bl-Ingliż ukoll)

<http://www.gesetze-im-internet.de/hgb/index.html> (Il-Kodiċi Kummerċjali, parzjalment ukoll bl-Ingliż)

<http://www.gesetze-im-internet.de/scheckg/index.html> (Att dwar iċ-Ċekkijiet)

<http://www.gesetze-im-internet.de/wg/index.html> (Att dwar ir-Rati tal-Kambju)

L-aħħar aġġornament: 15/03/2017

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [\[et\]](#) għet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Interess statutorju - Estonja

1 Huwa permess "mghax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mghax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Skont l-Artikolu 113 tal-Att dwar l-Obbligazzjonijiet, meta t-twertiq ta' obbligu monetarju jiġi mdewwem, il-kreditur jista' jitlob lid-debitur sabiex iħallas l-imghax fuq l-arretrati (penali għal ħlas tardiv) għall-perjodu miż-żmien li l-obbligu jkun dovut sakemm l-obbligu jiġi debitament issodisfat.

Meta r-rata tal-imghax fuq l-arretrati ma tkunx għet miftiehma b'mod kuntrattwali, il-kreditur jista' jitlob l-imghax fuq l-ammont speċifikat mil-liġi. Skont l-Artikolu 113(1) tal-Att dwar l-Obbligazzjonijiet, ir-rata tal-imghax statutorju hija dik speċifikata fl-Artikolu 94 tal-Att miżjuda bi tmienja (8) fil-mija għal kull sena. Skont l-Artikolu 94(1) tal-Att, ir-rata tal-imghax tiġi applikata fuq bażi ta' nofs sena u hija ugwali għar-rata tal-imghax l-iktar reċenti applikabbli għall-operazzjonijiet ta' rfinanzjament prinċipali tal-Bank Ċentrali Ewropew qabel l-1 ta' Jannar jew l-1 ta' Lulju ta' kull sena.

2 Jekk iva, x'inhux/inhi l-ammont / ir-rata u x'inhux/inhi l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mghax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Ir-rata tal-imghax prevista fl-Artikolu 94 tal-Att dwar l-Obbligazzjonijiet hija ppubblikata darbtejn fis-sena minn Eesti Pank (il-Bank tal-Estonja) fuq is-sit web tiegħu u fil-pubblikazzjoni uffiċjali *Ametlikud Teadaanded*. Fl-ikkalkolar tal-ammont tal-imghax statutorju, tmienja (8) fil-mija jiġi miżjud ma' din ir-rata f'konformità mal-Artikolu 113(1) ta' dan l-Att.

Għat-tieni nofs tal-2015, ir-rata prevista fl-Artikolu 94 kienet ta' 0,05 % u r-rata tal-imghax statutorju kienet għalhekk 0,05 % + 8 % = 8,05 %.

Rati varji ta' mghax statutorju mhumiex previsti fl-Estonja. L-Artikolu 113 tal-Att dwar l-Obbligazzjonijiet huwa applikat uniformement għal kull dewmien fit-twertiq ta' obbligu monetarju.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imghax statutorju?

Informazzjoni ulterjuri dwar kif jiġi kkalkolat l-imghax statutorju huwa disponibbli bl-Estonjan, pereżempju, fuq is-sit web [\[et\]](#) [Tarbijaveeb](#) tal-konsumatur u s-sit web [\[et\]](#) [Jurist Aitab](#) tal-għajnuna legali.

4 Hemm aċċess online disponibbli bla ħlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

L-Att dwar l-Obbligazzjonijiet huwa ppubblikat fuq is-[\[et\]](#) [sit web tal-Gazzetta tal-Gvern](#) u t-traduzzjoni għall-Ingliż hija disponibbli [\[et\]](#) [hawnhekk](#).

L-informazzjoni dwar ir-rata tal-imghax l-aktar reċenti tal-Bank Ċentrali Ewropew dwar l-operazzjonijiet ta' rfinanzjament prinċipali hija disponibbli fuq is-[\[et\]](#) [sit web tal-Bank tal-Estonja](#).

L-aħħar aġġornament: 19/02/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Irlanda

1 Huwa permess "mghax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mghax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Il-leġislazzjoni tipprevedi l-applikazzjoni ta' rata tal-imghax f'ċirkustanzi varji pereż. pagamenti tard fi tranżazzjonijiet kummerċjali, titoli eżekuttivi jew taxxi mhux imħallsa jew dovuti.

2 Jekk iva, x'inhux/inhi l-ammont / ir-rata u x'inhux/inhi l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mghax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Ir-rati tal-imghax statutorji stabbiliti fit-tabella hawn taħt huma ta' rilevanza għal talbiet f'materji ċivili u kummerċjali:

L-ammont / ir-rata tal-imghax statutorju	Kriterji għall-applikazzjoni ta' mghax statutorju (jekk ikun meħtieġ, pereżempju dewmien, kuntratti mal-konsumatur, eċċ.)	Bażi ġuridika
8 %	L-imghax applikabbli għal titolu eżekuttiv mid-data tad-dhul tas-sentenza	l-Art. 26 tad-Debtors (Ireland) Act 1840 u l-Art. 20 tal-Courts Act 1981 u

		S.I. 12/1989 — Courts Act 1981 (Interest on Judgments Debts) Order, 1989
8 %	Meta qorti tordna l-ħlas minn kwalunkwe persuna ta' somma ta' flus, il-qorti tista', f'ċerti ċirkostanzi, tordna l-ħlas tal-imgħax fuq it-totalità jew parti ta' somma ta' flus dovuta għal perjodu kollu jew kwalunkwe parti tal-perjodu bejn il- <i>causa petendi</i> u d-data ta' sentenza	l-Art. 22(1) tal-Courts Act 1981 u l-Art. 50 tal-Courts and Courts Officers Act 1995 u S.I. 12/1989 — Courts Act 1981 (Interest on Judgments Debts) Order, 1989
8 %	L-imgħax huwa applikabbli għal spejjeż konċessi mill-qorti mid-data li fiha l-ammont ta' dawn l-ispejjeż ikun żgurat (kemm jekk bi ftehim bejn il-partijiet jew b'kejl ta' dawk l-ispejjeż minn ufficjal tal-qorti).	L-Art. 30 tal-Courts and Courts Officers Act 2002 kif emendat mill-Art. 41 tas-Civil Liability and Courts Act 2004 u S.I. 544/2004 (ordni ta' bidu)
Ir-rata ta' rifinanzjament prinċipali tal-Bank Ċentrali Ewropew (fl-1 ta' Jannar u fl-1 ta' Lulju ta' kull sena), b'zieda ta' tmien (8) punti percentwali	Id-dritt ta' kreditur li jitlob l-ħlas ta' mgħax statutorju jekk il-ħlas isir tard fir-rigward ta' kuntratti kummerċjali magħmula wara s-16 ta' Marzu 2013	Statutory Instrument (S.I.) Nru 580 /2012 – European Communities (Late Payments in Commercial Transactions) Regulations 2012
Ir-rata ta' rifinanzjament prinċipali tal-Bank Ċentrali Ewropew (fl-1 ta' Jannar u fl-1 ta' Lulju ta' kull sena), b'zieda ta' seba' (7) punti percentwali	L-intitolament minn kreditur li jitlob imgħax fuq ħlas tardiv meta l-ħlas isir tard fir-rigward ta' kuntratti kummerċjali li saru bejn is-7 ta' Awwissu 2002 u l-15 ta' Marzu 2013 u meta l-imgħax fuq il-ħlas tardiv mitlub ikun oġġa minn EUR 5	S.I. Nru 388/2002 – European Communities (Late Payment in Commercial Transactions) Regulations 2002

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

Mhux applikabbli Ara t-tabella hawn fuq.

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla ħlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

Il-leġiżlazzjoni hija disponibbli online f'dan l-indirizz: <http://www.irishstatutebook.ie/eli/1996/act/33/enacted/en/html?q=Divorce>

L-aħħar aġġornament: 13/12/2017

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Greċja

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Il-liġi Griega ma tippredix imgħax statutorju. L-imgħax statutorju hija r-rata tal-imgħax, jiġifieri l-percentwali tal-kapital għal perjodu taż-zmien iddikjarat, preskritt direttament mill-liġi. L-iktar forma komuni ta' mgħax statutorju huwa l-imgħax fuq l-arretrati, jiġifieri l-imgħax li d-debitur irid jagħti minn meta jiġi f'sitwazzjoni ta' inadempjenza. L-Artikoli 301, 346 529, 720, eċċ tal-Kodiċi Ċivili jipprevedu wkoll każijiet oħra ta' mgħax statutorju.

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhil l-ammont / ir-rata u x'inhil l-bażi ġuridika għall/ha? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkostanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Ir-rata tal-imgħax statutorja dovuta għal ħlas tardiv hija generalment stabbilita għal żewġ punti percentwali 'l fuq mir-rata kuntrattwali massima tal-imgħax, li kienet preċedentement iddeterminata permezz ta' deċiżjoni mill-Gvernatur tal-Bank tal-Greċja, u kienet armonizzata fl-2001 bir-rata tal-imgħax korrispettiv tal-Bank Ċentrali Ewropew (Att 47/2000 tal-Kunsill tal-Politika Monetarja, l-Artikolu 3(2) tal-Liġi 2842/2000). Bħala indikazzjoni, ir-rata tal-penali mhux mill-bank kienet tvarja minn 12% (li kienet applikabbli b'mod konsistenti mill-1946 sal-1979) sa 44% (fl-1992, meta din bdiet gradwalment tonqos). Attwalment, din tammonta għal 7,30%.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

Hemm tabella ta' rati ta' mgħax mhux mill-bank (sa mill-1946) fuq is-sit web tal-Bank tal-Greċja (http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/rates_markets/monetary/exotrapezika.aspx), għalkemm dan is-sit web ma jagħti metodu awtomatiku għall-ikkalkolar tar-rata tal-imgħax statutorju, kif jagħmlu siti oħra bħal NOMOS jew ISOKRATIS (dsanet).

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla ħlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

Għall-Bank tal-Greċja iva, iżda mhux għall-oħrajn, billi dawn huma servizzi bbażati fuq abbonament.

L-aħħar aġġornament: 13/02/2017

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [es](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Interess statutorju - Spanja

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

L-imgħax statutorju huwa previst fi Spanja bħala rimedju sussidjarju biex ifassal kumpens għad-danni fin-nuqqas ta' ftehim bejn il-partijiet, jekk id-debitur ikun inadempjenti fil-ħlas. Dan huwa stipulat fl-Artikolu 1108 tal-Kodiċi Ċivili (*Código Civil*), li jeħtieġ li d-dejn mhux imħallas ikun fi flus jew li jiġi kkonvertit fi flus. Ma hemm ebda definizzjoni esplicita ta' mgħax statutorju.

Madankollu, hemm tipi differenti ta' mgħax statutorju. It-tip l-iktar komuni huwa dak imsemmi aktar 'il fuq, imsemmi fil-Kodiċi Ċivili. Madankollu, fi kwistjonijiet oħra, il-liġi tistabbilixxi rati tal-imgħax speċifiċi, li f'hafta każijiet jirriżultaw fl-applikazzjoni ta' ċertu perċentwali tal-imgħax statutorju. F'każijiet fejn dawn ir-rati tal-imgħax huma applikabbli, dawn jistgħu wkoll jiġu meqjusa b'hafta "mgħax statutorju" fis-sens li dawn huma stabbiliti mil-liġi. Dawn jinkludu:

- fir-rigward ta' *mutwi ipotekarji*, il-Liġi 1/2013 tal-14 ta' Mejju 2013 temenda l-Artikolu 114 tal-Liġi dwar il-Mutwi Ipotekarji (*Ley Hipotecaria*) u tistabbilixxi l-limitu ta' rata tal-imgħax għal hlas tardiv fil-każ ta' self għax-xiri tar-residenza prinċipali meta l-mutwu ipotekarju jkun fuq ir-residenza nfisha għal tliet darbiet l-imgħax statutorju, jiġifieri, attwalment 11,5 %;

- L-Artikolu 20.4 tal-Liġi 16/2011 dwar *Il-Ftehim ta' Kreditu għall-Konsumaturi (Contratos de Crédito al Consumo)* jistabbilixxi limitu massimu ta' 2,5 darbiet l-imgħax statutorju għat-tali operazzjonijiet;

- L-Artikolu 7 tal-Liġi 3/2004 dwar *il-għieda kontra l-hlas tardiv fi tranżazzjonijiet kummerċjali (Lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles)* iżid differenzjal ta' tmien (8) punti (seba' (7) punti sal-2013) mar-rata tal-imgħax applikata mill-Bank Ċentrali Ewropew għall-operazzjoni ta' rifinanzjament prinċipali l-iktar reċenti mwettqa qabel l-ewwel jum tat-trimestru kalendarju attwali (attwalment 0,250 %);

- fir-rigward ta' *kuntratti tal-assigurazzjoni*, l-Artikolu 20.4 tal-Liġi 50/1980 tat-8 ta' Ottubru 1980 dwar il-Kuntratti tal-Assigurazzjoni (*Ley 50/1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro*) jippenalizza dewmien mhux ġustifikat minn kumpaniji tal-assigurazzjoni fil-hlas ta' kumpens lil dawk milquta minn pretensjonijiet koperti minn kuntratti tal-assigurazzjoni ffirmati minnhom, bil-hlas ta' rata tal-imgħax annwali ugwali għall-imgħax statutorju fis-sehħ meta l-hlas ikun dovut, miżjud b'50%, għalkemm l-imħallef ma jistax jimponi mgħax annwali ta' inqas minn 20 % fuq l-assiguratur ladarba jkun għaddew sentejn minn meta tqum il-pretensjoni mingħajr ma jkun tħallas il-kumpens.

- L-imgħax wara l-ghoti ta' sentenza (*interés procesal*) imsemmi mill-Artikolu 576 tal-Liġi 1/2000 tas-7 ta' Jannar 2000 dwar il-Proċedura Ċivili (*Ley de Enjuiciamiento Civil*), li jiddikjara li ladarba sentenza jew deċiżjoni tkun ingħatat fl-ewwel istanza li tordna hlas fi flus, l-imgħax annwali jkun dovut lill-kreditur bir-rata tal-imgħax statutorju miżjud b'zewġ punti, jew ir-rata tal-imgħax miftiehma mill-partijiet, jew ir-rata stipulata fid-dispożizzjoni legali speċjali.

2 Jekk iwa, x'inhu/x'inhil l-ammont / ir-rata u x'inhil l-baži ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Ir-rata tal-imgħax hija stipulata fil-liġijiet tal-baġit għal kull sena.

Għall-2016, ir-rata hija stipulata fl-Artikolu Addizzjonali Nru 34 tal-Liġi 48/2015 tad-29 ta' Ottubru dwar l-Istat Ġenerali tal-Baġit (*Presupuestos Generales del Estado*) għall-2016:

- 3,00 fil-mija sal-31 ta' Diċembru 2016.

L-evoluzzjoni tar-rati tal-imgħax tista' tinsab fuq is-sit segwenti ppubblikat mill-Bank ta' Spanja:

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/Tipos_de_interes/Otros_tipos_de_i/otros-tipos/Tabla_tipos_de_interes_legal.html

Kif iddikjarat fir-risposta għad-domanda preċedenti, barra mill-imgħax statutorju stipulat fl-Artikolu 1108 tal-Kodiċi Ċivili għall-iffissar tal-kumpens għal pretensjonijiet pekunjarji li għadhom ma tħallsux, japplikaw tipi varji ta' mgħax statutorju. Dawn jinkludu:

- fir-rigward ta' *mutwi ipotekarji*, il-Liġi 1/2013 tal-14 ta' Mejju 2013 temenda l-Artikolu 114 tal-Liġi dwar il-Mutwi Ipotekarji u tistabbilixxi il-limitu ta' rata tal-imgħax għal hlas tardiv fil-każ ta' self għax-xiri tar-residenza prinċipali meta l-mutwu ipotekarju jkun fuq ir-residenza nfisha għal tliet darbiet l-imgħax statutorju, jiġifieri, attwalment 11,5 %;

- L-Artikolu 20.4 tal-Liġi 16/2011 dwar *Il-Ftehim ta' Kreditu għall-Konsumaturi (Contratos de Crédito al Consumo)* jistabbilixxi limitu massimu ta' 2,5 darbiet l-imgħax statutorju għat-tali operazzjonijiet;

- L-Artikolu 7 tal-Liġi 3/2004 dwar *il-għieda kontra l-hlas tardiv fi tranżazzjonijiet kummerċjali (Lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles)* iżid differenzjal ta' tmien (8) punti (seba' (7) punti sa 2013) mar-rata tal-imgħax applikata mill-Bank Ċentrali Ewropew għall-operazzjoni ta' rifinanzjament prinċipali l-iktar reċenti mwettqa qabel l-ewwel jum tat-trimestru kalendarju attwali (attwalment 0,250 %);

- fir-rigward ta' *kuntratti tal-assigurazzjoni*, l-Artikolu 20.4 tal-Liġi 50/1980 tat-8 ta' Ottubru 1980 dwar il-Kuntratti tal-Assigurazzjoni (*Ley 50/1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro*) jippenalizza dewmien mhux ġustifikat minn kumpaniji tal-assigurazzjoni fil-hlas ta' kumpens lil dawk milquta minn pretensjonijiet koperti minn kuntratti tal-assigurazzjoni ffirmati minnhom, bil-hlas ta' rata tal-imgħax annwali ugwali għall-imgħax statutorju fis-sehħ meta l-hlas ikun dovut, miżjud b'50%, għalkemm l-imħallef ma jistax jimponi mgħax annwali ta' inqas minn 20 % fuq l-assiguratur ladarba jkun għaddew sentejn minn meta tqum il-pretensjoni mingħajr ma jkun tħallas il-kumpens;

- L-imgħax wara l-ghoti ta' sentenza (*interés procesal*) imsemmi mill-Artikolu 576 tal-Liġi 1/2000 dwar il-Proċedura Ċivili (*Ley de Enjuiciamiento Civil*), li jiddikjara li ladarba sentenza jew deċiżjoni tkun ingħatat fl-ewwel istanza li tordna hlas fi flus, l-imgħax annwali jkun dovut lill-kreditur bir-rata tal-imgħax statutorju miżjud b'zewġ punti, jew ir-rata tal-imgħax miftiehma mill-partijiet, jew ir-rata stipulata fid-dispożizzjoni legali speċjali.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

L-evoluzzjoni tar-rati tal-imgħax tista' tinsab fuq is-sit web indikat fir-risposta preċedenti.

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/Tipos_de_interes/Otros_tipos_de_i/otros-tipos/Tabla_tipos_de_interes_legal.html

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla hlas għall-baži ġuridika msemmija hawn fuq?

Iva, fuq is-sit web segwenti:

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/

L-aħħar aġġornament: 04/04/2017

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - il-Kroazja

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iwa, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Iva. Imgħax statutorju (*zakonska kamata*) huwa r-rata tal-imgħax li d-debitur ta' obbligu monetarju jrid iħallas fuq pretensjoni pendenti għal somma ta' flus. Għalhekk, id-debitur li jonqos li jħallas obbligu monetarju jkun dovut li jħallas ukoll imgħax statutorju, minbarra l-ammont ta' kapital.

2 Jekk iwa, x'inhu/x'inhil l-ammont / ir-rata u x'inhil l-baži ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Il-liġi ġenerali dwar l-imgħax statutorju hija l-Att dwar l-Obbligi Ċivili (*Zakon o obveznim odnosima*) (*Narodne Novine* (NN; Il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja), Nru. 35/05, 41/08, 125/11 u 78/15) - l-Artikoli 29-31. Sakemm ma jiġix speċifikat mod ieħor, dan l-Att japplika għal persuni speċifiċi u relazzjonijiet speċifiċi permezz ta' leġislazzjoni speċjali. Skont dan l-Att, ir-rata tal-imgħax ta' inadempjenza fuq id-djun li jirriżultaw minn kuntratti kummerċjali u kuntratti bejn operatur tas-suq u persuna rregolata mid-dritt pubbliku għandha tiġi ddeterminata fuq baži semiannwali billi r-rata tal-imgħax medja fuq is-self awtorizzat għal perjodu ta' aktar minn sena għal korporazzjonijiet mhux finanzjarji u kkalkolata għall-perjodu referenzjarju qabel il-perjodu ta' sitt xhur attwali tiżdied b'ħames punti perċentwali u bi tliet punti perċentwali f'relazzjonijiet oħrajn.

Ir-rata tal-imghax medja għall-perjodu referenzjarju tiġi ddeterminata mill-Bank Nazzjonali Kroat (*Hrvatska narodna banka*), li jrid jipubblikaha fl-1 ta' Jannar u fl-1 ta' Lulju f' *Narodne Novine*, il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja.

Ir-rata tal-imghax medja użata sabiex jiġu kkalkolati r-rati tal-imghax statutorji għall-perjodu ta' sitt xhur attwali (mill-1 ta' Jannar 2017 sat-30 ta' Ġunju 2017) hija ta' 4.68 %. Għalhekk, għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2017 sat-30 ta' Ġunju 2017, ir-rata tal-imghax statutorja fuq id-djun li jirriżultaw minn kuntratti kummerċjali u kuntratti bejn operatur tas-suq u persuna rregolata mid-dritt pubbliku hija ta' 9.68 %, filwaqt li dik għal relazzjonijiet oħrajn (eż. relazzjonijiet li jirriżultaw minn ftehimiet ta' kreditu u kuntratti oħrajn tal-ligi ċivili, relazzjonijiet ekstrakuntrattwali - kumpens, arrikkiment indebitu) hija ta' 7.68 %.

Ir-regolament speċjali li jippreskrivi r-rata tal-imghax statutorja għal ċerti djun huwa l-Att dwar in-Negozju Finanzjarju u s-Soluzzjoni ta' Prefalliment (*Zakon o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi*) (*Narodne Novine* (NN; Il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja), Nri. 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 u 78/15). Dan l-Att huwa applikat għal dewmien fil-hlas fi tranżazzjonijiet kummerċjali bejn l-imprendituri u bejn imprendituri u persuni rregolati mid-dritt pubbliku fejn il-persuna rregolata mid-dritt pubbliku tkun id-debitur, li jirriżultaw fil-provvista ta' prodotti jew fil-forniment ta' servizzi għal kontribuzzjoni finanzjarja. Skont dan l-Att, l-imghax statutorju għal hlasijiet imdewma huwa r-rata tal-imghax ugwali għar-rata normattiva tal-imghax miżjuda bi 8 punti perċentwali. Ir-rata normattiva tal-imghax hija ugwali għar-rata tal-imghax medja fuq is-self awtorizzat għal perjodu ta' aktar minn sena għal korporazzjonijiet mhux finanzjarji u tiġi kkalkolata għall-perjodu referenzjarju qabel il-perjodu ta' sitt xhur attwali u mnaqqsa bi tliet punti perċentwali.

Ir-rata tal-imghax medja għall-perjodu referenzjarju tiġi ddeterminata mill-Bank Nazzjonali Kroat (*Hrvatska narodna banka*), li jrid jipubblikaha fl-1 ta' Jannar u fl-1 ta' Lulju f' *Narodne Novine*, il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja.

Ir-rata normattiva tal-imghax użata sabiex jiġu kkalkolati r-rati tal-imghax statutorji għall-perjodu ta' sitt xhur attwali (mill-1 ta' Jannar 2017 sat-30 ta' Ġunju 2017) hija ta' 1.68 %. Għalhekk, għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2017 sat-30 ta' Ġunju 2017, ir-rata tal-imghax statutorja għal dewmien fil-hlasijiet fi tranżazzjonijiet kummerċjali bejn l-imprendituri u bejn imprendituri u persuni rregolati mid-dritt pubbliku, fejn il-persuna rregolata mid-dritt pubbliku tkun id-debitur, hija ta' 9.68 %.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imghax statutorju?

Ir-rata tal-imghax medja għall-perjodu referenzjarju tiġi ddeterminata mill-Bank Nazzjonali Kroat (*Hrvatska narodna banka*), li jrid jipubblikaha fl-1 ta' Jannar u fl-1 ta' Lulju f' *Narodne novine*, il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja.

Il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja, *Narodne novine*, tista' tiġi aċċessata billi tikklikkja fuq il-link li ġejja: <https://narodne-novine.nn.hr/>

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla hlas għall-baži ġuridika msemmija hawn fuq?

Il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja, *Narodne novine*, tista' tiġi aċċessata mingħajr hlas billi tikklikkja fuq il-link li ġejja: <https://narodne-novine.nn.hr/>

L-aħħar aġġornament: 25/03/2019

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [it](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Interest statutorju - Italja

1 Huwa permess "imghax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "imghax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Fl-Italja, l-imghax statutorju jiżdied ma' obbligu finanzjarju.

Is-sors legali huwa l-Artikolu 1282 tal-Kodiċi Ċivili Taljan (*Codice Civile*), li jstabilixxi li t-talbiet likwidati u mħallsa jiġbru l-imghax b'mod awtomatiku, hliet jekk jiġi previst mod ieħor mil-ligi jew xi titolu.

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhil l-ammont / ir-rata u x'inhil l-baži ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' imghax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

L-ammont ta' **imghax statutorju** jiġi deciz mit-Teżor Taljan fuq baži annwali permezz ta' digriet maħruġ sal-15 ta' Diċembru ta' kull sena.

Jekk il-partijiet ikunu qablu dwar ir-rata tal-imghax, ir-rata tkun dik deciza minnhom. Madankollu, irid ikun hemm qbil bil-miktub dwar ir-rata u ma tridx tkun oġhla mir-rata massima permessa skont il-ligi kontra l-ligi ta' kontra l-użura (Il-Ligi Nru 108 tas-7 ta' Marzu 1996), inkella l-imghax se jitqies bħala wieħed ta' użura u għalhekk null. F'dawn il-każijiet, ebda imghax ma huwa dovut (l-Artikolu 1815 tal-Kodiċi Ċivili).

Jekk il-partijiet ikunu ftehm biex japplikaw rata tal-imghax iżda ma jkunux stabbilixxew l-ammont, tiġi applikata r-rata statutorja.

Fis-sistema legali Taljana, is-sitwazzjoni dwar **l-imghax għal hlas tardiv** tvarja parzjalment minn dik tal-imghax statutorju. L-imghax għal hlas tardiv huwa intiz bħala penali (għad-debitur) u kumpens (għall-kreditur). Huma marbut mal-inadempjenza ta' obbligu finanzjarju minħabba l-hlas tard jew in-nuqqas ta' hlas għas-servizz ikkonċernat fil-perjodu msemmi mil-ligi jew abbażi tal-ftehimiet mil-huqa mill-partijiet. Sabiex il-kreditur ikun jista' jittlob l-imghax għal hlas tardiv id-debitur irid ma jkunx hallas l-arretrati. "L-arretrati" jirreferu għal dewmien mid-debitur fl-adempjenza tal-obbligi tiegħu. Sabiex jiġu applikati l-arretrati, id-data debita trid tkun għaddiet u d-debitur irid ikun ingħata avviż għall-hlas: dokument formali li bih il-kreditur jistieden lid-debitur sabiex jagħmel il-pagament debitu. Skont il-Kodiċi Ċivili, l-imghax għal hlas tardiv huwa debitu bir-rata statutorja jew bir-rata stabbilita mil-ligi. Madankollu, jekk l-imghax oġhla mir-rata statutorja jkun dovut qabel id-debitur ma jkun ingħata avviż biex iħallas, f'dan il-każ l-imghax fuq l-arretrati se jkun tal-istess ammont (l-Artikolu 1224 tal-Kodiċi Ċivili). Skont l-Artikolu 1284 tal-Kodiċi Ċivili, ir-rata tal-imghax statutorja tiġi stabbilita fuq baži annwali mill-Ministeru għall-Affarijiet Ekonomiki u Finanzjarji. Permezz ta' ordni amministrattiv ippubblikat fil-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika Taljana, il-Ministru jbidel ir-rata abbażi tal-imghax medju annwali tal-ishma tal-gvern b' duratura massima ta' 12-il xahar, billi jieħu kont tar-rata ta' inflazzjoni rreġistrata matul is-sena. Dan l-ammont jiġi stabbilit mhux aktar tard mill-15 ta' Diċembru tas-sena li tiġi qabel dik li fiha tapplika r-rata. Jekk, sal-15 ta' Diċembru, ir-rata l-ġdida ma tkunx għada giet stabbilita, dik eżistenti tibqa' ma tinbidilx għas-sena segwenti.

Sa mill-1 ta' Jannar 2017, ir-rata tal-imghax statutorja kienet ta' 0,1 %.

Tabella li turi t-tibdiliet fir-rata tal-imghax matul iż-żmien, sa mill-2010:

1 %	Mill-1 ta' Jannar 2010 sal-31 ta' Diċembru 2010	L-Ordni Ministerjali (OM) tal-4 ta' Diċembru 2009
1,5 %	Mill-1 ta' Jannar 2011 sal-31 ta' Diċembru 2011	,OM tas-7 ta' Diċembru 2010
2,5 %	Mill-1 ta' Jannar 2012 sal-31 ta' Diċembru 2013	OM tat-12 ta' Diċembru 2011
1 %	Mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Diċembru 2014	OM tat-12 ta' Diċembru 2013
0,5 %	Mill-1 ta' Jannar 2015 sal-31 ta' Diċembru 2015	OM tal-11 ta' Diċembru 2014

0,2 %	Mill-1 ta' Jannar 2016 sal-31 ta' Diċembru 2016	OM tal-11 ta' Diċembru 2015
0,1 %	Mill-1 ta' Jannar 2017 sal-31 ta' Diċembru 2017	OM tas-7 ta' Diċembru 2016

L-imghax ogħla mir-rata statutorja jrid jiġi stabbilit bil-miktub, inkella r-rata statutorja tkun debita.

Jekk il-partijiet ma jkunux ddeċidew dwar xi rata, minn meta jkun ipprezentat id-dokument li permezz tiegħu jinfethu l-proċedimenti, ir-rata tal-imghax statutorja tkun ugwali għar-rata msemmija mil-liġi speċjali dwar flas tardiv fi tranżazzjonijiet kummerċjali (ara aktar 'l isfel). Din ir-regola tapplika għall-Att li permezz tiegħu jinfethu l-proċedimenti ta' arbitraġġ.

Il-leġiżlazzjoni speċjali dwar il-flas tardiv fi tranżazzjonijiet kummerċjali

Għall-implimentazzjoni tad-Direttiva 2000/35/KE dwar il-ġlieda kontra flasijiet tard fi tranżazzjonijiet kummerċjali, il-leġiżlatur Taljan hareg l-Ordni Amministrattiv Nru 231/2002 kif emendat. Dan isemmi espressament, bħala mghax għal flas tardiv fi tranżazzjonijiet kummerċjali, rata ogħla tal-imghax mir-rata statutorja. Skont l-Ordni Amministrattiv Nru 231/2002, it-tranżazzjonijiet kummerċjali jfissru "kuntratti ta' kull deskrizzjoni bejn l-imprizi jew bejn l-imprizi u l-awtoritajiet pubbliċi li jinvolvu, waħedhom jew b'mod predominanti, l-konsenja ta' prodotti jew il-prestazzjoni ta' servizzi bil-kontraparti tal-flas ta' tariffa". L-Ordni jipprevedi li, fil-kuntest ta' tranżazzjoni kummerċjali, "kull min ikun suġġett b'mod ingust għal dewmien fil-flas tat-tariffa huwa intitolat għal flas awtomatiku tal-imghax fuq arretrati li jidhol fis-sehħ, mingħajr bżonn ta' avvizi formali għall-flas, mill-jum li jiġi wara l-iskadenza tat-terminu għall-flas", sakemm id-debitur ma jkunx jista' jipprova li n-nuqqas ta' flas kien ir-riżultat ta' kawzi li mhumiex imputabbli lilu.

Skont din il-liġi, l-imghax fuq flasijiet tardivi fi tranżazzjonijiet kummerċjali huwa bbażat fuq ir-rata stabbilita kull sena mill-Ministeru tal-Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji fit-tabella hawn isfel, li tispeċifika: a) għall-ewwel sitt xhur tas-sena li kien hemm id-dewmien, ir-rata użata hija dik fis-sehħ fl-1 ta' Jannar ta' dik is-sena; b) għat-tieni sitt xhur tas-sena li kien hemm id-dewmien, ir-rata użata hija dik fis-sehħ fl-1 ta' Lulju ta' dik is-sena.

Tabella li turi t-tidbilit fir-rata tal-imghax għall-flasijiet tardivi matul iż-żmien, sa mill-2010:

TABELLA ta' RATI TAL-IMGHAX GHAL FLASIJET TARDIVI skont l-Ordni Amministrattiv 231/2002					It-tranżazzjonijiet imwettqa qabel il-31.12.12.
Bl-emendi introdotti bl-Ordni Amministrattiv 192/2012					
Minn	Sa	Ir-rata tal-BĊE	Ir-rata ta' zieda	Total	Total tar-rati
01/01/2010	30/06/2010	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01/01/2010	31/12/2010	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01/01/2011	30/06/2011	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01/07/2011	31/12/2011	1,25 %	7,00 %	8,25 %	8,25 %
01/01/2012	30/06/2012	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01/07/2012	31/12/2012	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01/01/2013	30/06/2013	0,75 %	8,00 %	8,75 %	7,75 %
01/07/2013	31/12/2013	0,50 %	8,00 %	8,50 %	7,50 %
01/01/2014	30/06/2014	0,25 %	8,00 %	8,25 %	7,25 %
01/07/2014	31/12/2014	0,15 %	8,00 %	8,15 %	7,15 %
01/01/2015	31/12/2015	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %
01/01/2016	30/06/2016	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %
01/07/2016	31/12/2016	0,00 %	8,00 %	8,00 %	7,00 %

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imghax statutorju?

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla flas għall-baži ġuridika msemmija hawn fuq?

Hemm diversi siti tal-web li jipprovdu softwer liberu biex jiġi kkalkolat l-imghax statutorju u l-imghax għal flasijiet tardivi.

L-aħħar aġġornament: 22/01/2018

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Ċipru

1 Huwa permess "mghax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mghax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Il-liġi nazzjonali ta' Ċipru ma tipprevedi ebda "rata tal-imghax statutorja". Madankollu, meta titressaq azzjoni quddiem qorti, l-imħallef għandu s-setgħa li jordna li l-imghax statutorju jifhallas b'rata definita minn qabel, mid-data tar-registrazzjoni tal-azzjoni sad-data tal-għoti tas-sentenza jekk il-leġiżlazzjoni rilevanti ma tkun ipprevediet ebda pagament tal-imghax jew meta, fir-rigward tal-azzjonijiet imressqa għal ksur ta' kuntratt jew ta' ftehim, l-imsemmi kuntratt jew ftehim ma jinkludi ebda dispożizzjoni espliċita li tispeċifika r-rata tal-imghax.

Bhalissa, ir-rata giet stabbilita għal 3.5 % permezz ta' ordni speċjali tal-Ministru għall-Finanzi, li għandu s-setgħa li jaġġustaha.

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhi l-ammont / ir-rata u x'inhi l-baži ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mghax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Jekk jogħġbok ara t-twegiba għall-mistoqsija 1. Ir-rata tal-imghax fis-sehħ bhalissa hija ta' 3.5 %.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imghax statutorju?

Mhux applikabbli. Jekk jogħġbok ara t-twegiba għall-mistoqsija 1.

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla flas għall-baži ġuridika msemmija hawn fuq?

Mhux applikabbli. Jekk jogħġbok ara t-twegiba għall-mistoqsija 1.

L-aħħar aġġornament: 13/05/2019

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Interess statutorju - Lussemburgu

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Ir-rata ta' imgħax legali hija r-rata tal-imgħax stabbilita kull sena mil-ligi u li hija applikata f'każ ta' dewmien fil-ħlas ta' somma dovuta, jekk l-ebda rata oħra ma tkun giet iffissata minn qabel mill-partijiet.

2 Jekk iva, x'inhux/inhi l-ammont / ir-rata u x'inhix/inhi l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Mind u għaddiet il-ligi tat-18 ta' April 2004, li tittrasponi d-Direttiva 2000/35/KE tad-29 ta' Ġunju 2000, ir-rata ta' mgħax tard għal tranżazzjonijiet kummerċjali (jiġifieri tranżazzjonijiet bejn l-intrapriżi jew bejn l-intrapriżi u l-awtoritajiet pubbliċi li jwasslu għall-forniment ta' oġġetti jew servizzi [għal] remunerazzjoni) hija stabbilita b'mod separat b'referenza għal rata marginali li tirriżulta minn proċedura ta' sejha għal offerti b'rata varjabbli għal operazzjonijiet ta' rfinanzjament ewlenin applikata mill-Bank Centrali Ewropew għall-operazzjoni prinċipali l-aktar reċenti tiegħu ta' finanzjament mill-ġdid imwettqa qabel l-ewwel jum kalendarju ta' kull perjodu ta' sitt xhur. Fil-każ ta' ħlas tard, din ir-rata tiżdied minħabba l-margini, (ħlief jekk ikun hemm dispozizzjonijiet kuntrarji fil-kuntratt, skont l-Artikolu 5 tal-ligi tat-18 ta' April 2004 f'dak li għandu x'jaqsam ma' perjodi ta' ħlas u dewmien fil-ħlas tar-rati tal-imgħax.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

/

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla ħlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

 <http://www.legilux.public.lu/>

 <http://www.mj.public.lu/>

L-aħħar aġġornament: 18/12/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Ungerija

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Iva. Ir-rata tal-imgħax statutorju hija stabbilita fl-Artikolu 6:47 tal-Att V tal-2013 dwar il-Kodiċi Ċivili li torbotha mar-regoli dwar ir-rata tal-imgħax tal-bank ċentrali. Ir-rata tal-imgħax statutorju li tirriżulta mid-dejn espress f'HUF hija bbażata fuq ir-rata tal-imgħax bażika tal-bank ċentrali, li hija deċiża mill-Kunsill Monetari tal-Bank Nazzjonali Ungeriz. Fil-każ ta' dejn espress f'munita barranija, ir-rata tal-imgħax statutorja hija r-rata tal-imgħax bażika deċiża mill-bank ċentrali emittent għall-munita inkwistjoni, jew fejn ma jkun hemm ebda tali rata tal-imgħax ir-rata tal-imgħax tas-suq monetariju.

2 Jekk iva, x'inhux/inhi l-ammont / ir-rata u x'inhix/inhi l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Il-bażi ġuridika għall-imgħax statutorju hija l-Kodiċi Ċivili, li jqis l-imgħax bħala l-prezz tal-flus ta' persuna oħra li parti jkollha tħallas għal kull dejn sakemm ma jiġix maqbul mod ieħor. L-imgħax statutorju applikabbli fuq id-dejn jiġihallas kull nofs sena kalendarja. Ir-rata tal-imgħax fis-sehħ fl-ewwel jum ta' nofs is-sena kalendarja inkwistjoni tapplika għall-perjodu sħiħ tan-nofs is-sena kalendarja inkwistjoni, irrispettivament minn kull tibdil fir-rata tal-imgħax bażika tal-bank ċentrali matul dik in-nofs sena.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

Le.

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla ħlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

Iva, il-Kodiċi Ċivili jista' jinsab fir- [Repożitorju Legiżlattiv Nazzjonali \[Nemzeti Jogszabálytár\]](#). L-informazzjoni dwar ir-rata tal-imgħax bażika tal-bank ċentrali tista' tinsab fuq is- [sit web](#) tal-Bank Nazzjonali Ungeriz.

L-aħħar aġġornament: 16/10/2017

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Malta

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Skont il-ligi Maltija, wiehed ma jarax li t-terminu "mgħax statutorju" iżda t-terminu użat minflok l-imgħax statutorju huwa dak ta' "mgħax legali għal ħlas tardiv". Din il-frażi tinstab fil-Kodiċi Kummerċjali ta' Malta li hija definita bħala "mgħax sempliċi għal ħlas tard b'rata li hija ekwivalenti għas-somma tar-rata ta' referenza u mill-inqas tmienja fil-mija (8%)".

2 Jekk iva, x'inhux/inhi l-ammont / ir-rata u x'inhix/inhi l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Il-ligi Maltija tipprovdi biss għal rata tal-imgħax waħda u din hi ta' tmienja fil-mija (8%). Il-bażi legali għal din ir-rata hija l-kodiċi kummerċjali, il-Kapitolu 13 tal-Liġijiet ta' Malta, speċifikament skont it-Titolu II, is-sottotitlu IA tal-imsemmi kodiċi.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

Il-kreditur huwa intitolat għal imgħax għall-ħlas tard mill-għada tad-data jew it-tmien tal-perjodu għall-ħlas stabbilit fil-kuntratt. Madanakollu, fejn id-data jew il-perjodu għall-ħlas ma jkunux stabbiliti fil-kuntratt, il-kreditur huwa intitolat għall-imgħax għall-ħlas tard malli jiskadi kwalunkwe wiehed minn dawn il-limiti ta' żmien:

tletin jum kalendarju wara d-data tal-wasla tal-fattura għand id-debitur;

tletin jum kalendarju wara d-data meta d-debitur jirċievi l-prodotti jew is-servizzi, fejn id-data meta tasal il-fattura mhijiex ċerta;

tletin jum kalendarju wara d-data meta d-debitur jirċievi l-prodotti jew is-servizzi, meta d-debitur jirċievi l-fattura qabel l-oġġetti jew servizzi;

tletin jum kalendarju wara d-data meta skont il-ligi kif miftiehem jew fil-kuntratt il-prodott irid jiġi aċċertat jew verifikat, u d-debitur jirċievi l-fattura qabel jew fid-data li fiha dik l-aċċettazzjoni jew verifika sseħħ.

Ir-rata ta' referenza applikabbli għall-ewwel semestru tas-sena kkonċernata għandha tkun ir-rata fis-sehħ fl-1 ta' Jannar ta' dik is-sena u t-tieni semestru tas-sena kkonċernata għandha tkun ir-rata fis-sehħ fl-1 ta' Lulju ta' dik is-sena.

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla fl-as għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

Il-Kodiċi tal-Kummerċ ta' Malta, il-[Kapitolu 13](#) tal-Liġijiet ta' Malta huwa disponibbli bla fl-as onlajn.

L-aħħar aġġornament: 22/03/2017

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Olanda

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Fin-Netherlands jeżisti l-imgħax statutorju. Dan huwa l-imgħax li kreditur jista' jittlob legalment f'każ ta' fl-as tardiv.

Issir distinzjoni bejn l-imgħax statutorju għat-tranzazzjonijiet mhux kummerċjali (l-Artikolu 6:119 tal-Kodiċi Ċivili) u l-imgħax statutorju għat-tranzazzjonijiet kummerċjali (l-Artikolu 6:119a tal-Kodiċi Ċivili).

L-imgħax statutorju għat-tranzazzjonijiet mhux kummerċjali japplika għall-ftehimiet kollha mal-konsumaturi jew l-individwi privati.

L-imgħax statutorju għat-tranzazzjonijiet kummerċjali japplika għall-ftehimiet kollha man-negozji u l-organizzazzjonijiet tal-gvern.

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhil l-ammont / ir-rata u x'inhil l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

L-imgħax statutorju għat-tranzazzjonijiet mhux kummerċjali huwa ta' 2 %. L-imgħax statutorju għat-tranzazzjonijiet kummerċjali huwa ta' 8 %.

L-imgħax statutorju jista' jkun soġġett għall-fluttwazzjonijiet.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla fl-as għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

L-aħħar aġġornament: 12/09/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Awstrija

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Ir-rati tal-imgħax statutorju huma regolati mill-Artikolu 1000 tal-Kodiċi Ċivili Awstrijak (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB). Ir-rati tal-imgħax ta' inadempjenza huma regolati mill-Artikolu 1333 ABGB u l-Artikolu 456 tal-Kodiċi Kummerċjali Awstrijak (*Unternehmensgesetzbuch*, UGB) għal tranzazzjonijiet marbuta man-negozju bejn il-kumpaniji, u bejn il-kumpaniji u entitajiet ġuridici regolati mid-dritt pubbliku.

L-Artikolu 1000 tal-ABGB japplika għall-imgħax "li huwa meħtieġ bil-liġi jew li ma gietx determinata rata għalih". Barra minn hekk, l-Artikolu 1000(2) tal-ABGB jistabbilixxi ċ-ċirkostanzi fejn l-imgħax jista' jiġi impost fuq l-imgħax (imgħax kompost).

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhil l-ammont / ir-rata u x'inhil l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Skont l-Artikolu 1000(1) tal-ABGB, l-imgħax statutorju huwa ta' 4% fis-sena. L-istess japplika għall-imgħax statutorju ta' inadempjenza skont l-Artikolu 1333(1) tal-ABGB flimkien mal-Artikolu 1000(1) tal-ABGB. Din ir-rata ta' mgħax tapplika wkoll għat-tranzazzjonijiet tan-negozju unilaterali.

Għat-tranzazzjonijiet legali marbuta man-negozju bejn il-kumpaniji, u bejn il-kumpaniji u entitajiet ġuridici regolati mid-dritt pubbliku, tapplika rata ta' mgħax ta' inadempjenza ta' 9.2 punti percentwali mar-rata ta' mgħax bażika għal pagament tard ta' dejn pendenti skont l-Artikolu 456 UGB. Ir-rata ta' mgħax bażiku għall-perjodu ta' sitt xhur rilevanti hija dik li kienet valida fl-ewwel jum ta' kalendarju ta' dak il-perjodu. Ir-rata ta' mgħax bażika tinsab fuq is-sit elettroniku tal-Bank Nazzjonali Awstrijak fuq <http://www.oenb.at> taħt "Servizzi / Rati ta' mgħax u rati ta' skambju".

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

Skont l-Artikolu 1000(2) tal-ABGB, kreditur jista' jittlob imgħax fuq talba monetarja jekk il-partijiet ikunu ftiehem dwarha b'mod esplicitu. Anke mingħajr ftehim bejn il-partijiet, l-imgħax kompost ta' 4% fis-sena jista' jintalab mid-data li fiha l-litigazzjoni giet sospiza (meta t-talba tiġi notifikata lill-konvenut) jekk saret għall-imgħax dovut. Il-liġi Awstrijaka ma tippjorjix l-imgħax kompost.

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla fl-as għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

L-aċċess għad-dispożizzjonijiet imsemmija hawn qabel tal-Kodiċi Ċivili Awstrijak u l-Kodiċi Kummerċjali Awstrijak huwa mingħajr fl-as (bil-Ġermaniż) fuq is-sit elettroniku tal-Kanċellerija Federali Awstrijaka (*Bundeskanzleramt*) (<http://www.ris.bka.gv.at/>) taħt '*Bundesrecht*' *Bundesrecht konsolidiert*.

L-aħħar aġġornament: 01/03/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [pl](#) giet

emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment

qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Interess statutorju - Polonja

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Skont l-Artikolu 359(1) tal-Att tat-23 ta' April 1964 - l-Kodiċi Ċivili [l-*Gurnal tal-Liġijiet (Dziennik Ustaw)* tal-2014, kif emendat, minn hawn 'il quddiem: il-"KĊ"], l-imgħax fuq somma ta' flus tkun dovuta biss jekk tirriżulta minn tranzazzjoni legali jew liġi statutorja, deċiżjoni tal-qorti jew deċiżjoni ta' awtorità kompetenti oħra. Jekk il-livell tal-imgħax ma jkunx speċifikat mod ieħor, l-imgħax statutorju jkun dovut b'rata li tikkorrispondi għas-somma tar-rata referenzjali tal-Bank Nazzjonali tal-Polonja miżjuda bi 3,5 punti percentwali.

Min-naħa l-oħra, fir-rigward tal-arretrati, skont l-Artikolu 481(2) tal-KĊ, jekk ir-rata tal-imgħax fuq l-arretrati ma tkunx giet speċifikata, l-imgħax statutorju fuq l-arretrati jkun dovut bir-rata li tikkorrispondi għas-somma tar-rata referenzjali tal-Bank Nazzjonali tal-Polonja miżjuda b'5,5 punti percentwali. Madankollu, jekk ir-riċevibbli jagħti interessi b'rata oġhla, il-kreditur jista' jittlob l-interessi fuq l-arretrati b'dik ir-rata oġhla.

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhil l-ammont / ir-rata u x'inhil l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Skont l-Artikolu 359(2) tal-KĊ, l-imgħax statutorju huwa stabbilit b'rata li tikkorrispondi għas-somma tar-rata referenzjali tal-Bank Nazzjonali tal-Polonja miżjuda bi 3,5 punti perċentwali. Il-Ministeru tal-Gustizzja jħabbar il-livell ta' mgħax statutorju permezz ta' avviż fil-Gazzetta Uffiċjali Pollakka (*Monitor Polski*). Attwalment, skont l-Avviż tal-Ministeru tal-Gustizzja tas-7 ta' Jannar 2016, mill-1 ta' Jannar 2016 il-livell ta' mgħax statutorju huwa ta' hamsa fil-mija (5 %) *kull sena*, u l-livell tal-imgħax statutorju fuq l-arretrati huwa ta' sebgħa fil-mija (7 %) *kull sena*.

L-imgħax fi tranżazzjonijiet kummerċjali, minn naħa, huwa rregolat permezz tal-Att tat-8 ta' Marzu 2013 dwar it-termini tal-ħlas fi tranżazzjonijiet kummerċjali (*Ġurnal ta' Ligijiet tal-2013*, numru 403, kif emendat), u l-livell tal-imgħax huwa dejjem stabbilit f'avviż maħruġ mill-Ministeru tal-Livellupp. Attwalment, skont l-Avviż tas-7 ta' Jannar 2016, mill-1 ta' Jannar 2016 sat-30 ta' Ġunju 2016, il-livell ta' mgħax statutorju għad-dewmien fi tranżazzjonijiet kummerċjali huwa ta' disgħa u nofs fil-mija (9,50 %) *kull sena*.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

Għal dettalji dwar il-livelli attwali ta' rati tal-imgħax tal-Bank Nazzjonali tal-Polonja, inkluża r-rata referenzjali, ara s-sit web tal-Bank Nazzjonali tal-Polonja (BNP) fuq: <http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/dziennie/stopy.htm>

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla ħlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

L-avviżi maħruġa mill-Ministeru tal-Gustizzja u l-Ministeru tal-Livellupp fuq il-livell ta' mgħax statutorju (għal tranżazzjonijiet kummerċjali) huma disponibbli fuq is-sit web ta' Ċentru ta' Leġiżlazzjoni tal-Gvern (*Rządowe Centrum Legislacji – RCL*): <http://www.monitorpolski.gov.pl/Wyszukiwanie/tabid/114/Title/odsetki/Default.aspx>

L-aħħar aġġornament: 22/01/2018

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [pt](#) għet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Interess statutorju - Portugall

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Imgħax statutorju

Iva, il-liġi Portugiża tipprovdi għal rata tal-imgħax statutorju.

L-imgħax jista' jiġi stipulat mill-partijiet jew jirriżulta mil-liġi. Meta jiġi stipulat mill-partijiet, jissejjaħ imgħax kuntrattwali. **Meta jirriżulta mil-liġi, jissejjaħ imgħax statutorju.**

L-imgħax kuntrattwali u statutorju jista' ikun **ċivili jew kummerċjali**.

L-iskop tal-imgħax

F'termini ġenerali, hemm żewġ tipi ta' mgħax: imgħax rimuneratorju (pereż. imgħax pagabbli fuq self) u mgħax moratorju (pereż. imgħax għan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu).

Imgħax statutorju dovut għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu

Meta debitor **jonqos milli jwettaq obbligu finanzjarju**, ir-regola ġenerali hija li l-**kumpens dovut għan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu jikkorrispondi għall-imgħax statutorju** ikkalkolat mid-data li d-debitor ikun naqas milli jwettaq obbligu. Obbligu finanzjarju huwa obbligu li jsir ħlas lil parti oħra.

Żmien ta' inadempjenza

Id-debitor huwa meqjus li jkun naqas milli jwettaq obbligu ladarba jkun ġie nnotifikat permezz ta' kanali ġudizzjarji jew ekstraġudizzjarji sabiex iwettaq l-obbligu.

Madankollu, hemm tliet każijiet li fihom id-debitor ikun meqjus li jkun naqas milli jwettaq obbligu mingħajr ma neccessarjament ikun ġie nnotifikat:

Jekk l-obbligu jkollu perjodu fiss;

Jekk l-obbligu jkun irriżulta minn att illegali;

Jekk id-debitor jevita n-notifika; f'dan il-każ, id-debitor ikun meqjus li jkun ġie nnotifikat fid-data li n-notifika tkun normalment għet innotifikata lillu.

Jekk il-kreditur jkun illikwidu, ma jkun hemm ebda nuqqas sakemm l-illikwidità ma tkunx l-iżball tad-debitor. Jekk id-debitor ikun responsabbli għal att illegali jew riskju, huwa jkun meqjus li jkun naqas mit-twettiq tal-obbligu mid-data tan-notifika ta' avviż formali, sakemm huwa ma jkunx diġà naqas mit-twettiq tal-obbligu skont it-termini tal-ewwel parti ta' dan il-paragrafu.

Eżawriment jew tmiem ta' mgħax fuq il-kreditur

Miż-żmien li dan ikun dovut, l-imgħax fuq il-kreditur mhuwiex neccessarjament dipendenti fuq il-kreditur prinċipali. Wieheġ jista' jiġi ttrasferit jew ikkanċellat mingħajr l-ieħor.

Allokazzjoni fuq pagamenti parzjali

Il-leġiżlazzjoni nazzjonali tistabbilixxi r-regoli segwenti f'relazzjoni ma' allokkazzjoni ta' pagament:

(i) Meta, barra mill-kapital, id-debitor ikun irid iħallas il-kostijiet jew l-imgħax jew ikun irid jikkompensa lill-kreditur bħala riżultat ta' inadempjenza, pagament li ma jkunx biżżejjed sabiex ikopri l-ammont sħiħ jiġi applikat għal kostijiet, kumpens, imgħax u kapital, f'dak l-ordni;

(ii) L-allokkazzjoni għall-kapital tista' issir biss fl-aħħar, sakemm il-kreditur ma jaqbilx mod ieħor.

Imgħax fuq l-imgħax

L-imgħax moratorju jista' jżdied mal-imgħax ordinarju (imgħax kompost) sakemm il-kundizzjonijiet li ġejjin ikunu sodisfatti.

Biex l-imgħax ikompli jżdied, trid isseħħ waħda mis-sitwazzjonijiet li ġejjin:

Jew id-debitor irid jiġi nnotifikat b'mod ġudizzjarju biex jikkapitalizza l-imgħax miżjud, jew id-debitor irid iħallas l-imgħax taħt penali ta' kapitalizzazzjoni.

Biss l-imgħax li jikkorrispondi għal perjodu minimu ta' sena jista' jiġi kapitalizzat. Dawn ir-restrizzjonijiet fuq l-imgħax kompost mhumiex applikabbli jekk jiksru r-regolamenti jew prattici speċifiċi tas-settur (pereż. bħal fil-każ ta' self mogħti minn istituzzjonijiet finanzjarji sugġett għal regolamenti speċifiċi).

Il-każistika nazzjonali stabbiliet li l-imgħax moratorju ma jistax jżdied ma' mgħax moratorju. B'dan il-mod, l-imgħax statutorju li huwa dovut bħala riżultat tan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu finanzjarju ma jistax bħala regola jiġbor l-imgħax. Dan japplika mingħajr preġudizzju għal kull varjazzjoni għal din l-interpretazzjoni fil-każistika u l-possibbiltà prevista mil-liġi ta' applikazzjoni ta' penali finanzjarja obbligatorja meta l-pagament ta' ammont monetarju jiġi ordnat permezz ta' sentenza tal-qorti.

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhi l-ammont / ir-rata u x'inhi l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Ir-rati tal-imgħax statutorji jvarjaw skont jekk dawn jirrigwardawx **imgħax ċivili jew kummerċjali**.

Imgħax ċivili statutorju

L-imgħax civili statutorju huwa stabbilit permezz ta' ordni implimentattiva ministerjali kongunta (*Portaria*) tal-Ministeri tal-Ġustizzja u tal-Finanzi, f'konformità mal-Artikolu 449(1) tal-Kodiċi Ċivili Portugiż (*Código Civil*). F'Diċembru 2015 (iż-żmien tal-kitba), ir-rati tal-imgħax civili huma stabbiliti permezz ta' Ordni Implimentattiv Ministerjali Nru 291/03 tat-8.4.2003.

Imgħax kummerċjali statutorju

L-imgħax kummerċjali statutorju normalment ikun dovut għal kreditu dovut minn kumpaniji kummerċjali, impriżi singoli jew persuni ġuridici u, b'mod partikolari, għat-tipi ta' kreditu msemmijin fid-Digriet Amministrattiv Nru 62/2013 tal-10.5.2013, imsemmi aktar 'l isfel.

L-imgħax kummerċjali statutorju jiġi stabbilit permezz ta' ordni implimentattiva ministerjali kongunta tal-Ministeri tal-Ġustizzja u tal-Finanzi, f'konformità mal-Artikolu 102(3) sa (5) tal-Kodiċi Kummerċjali Portugiż (*Código Comercial*). F'Diċembru 2015 (iż-żmien tal-kitba), it-tfassil ta' mgħax kummerċjali kien regolat permezz tal-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 277/13 tas-26.8.2013, li skontu r-rati tal-imgħax kummerċjali jiġu stabbiliti fuq bażi biannwali.

L-ammont ta' kull rata tal-imgħax kummerċjali msemmi fl-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 277/13 tas-26.8.2013 jiġi stabbilit permezz ta' notifika tad-Direttorat-Generali tat-Teżor u l-Finanzi (*Direcção Geral do Tesouro e Finanças*), ippubblikata fid-Djarju tar-Repubblika, it-tieni sensiela, sal-15 ta' Jannar u l-15 ta' Lulju ta' kull sena.

L-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 277/13 tas-26.8.2013 tipprevedi t-fassil ta' żewġ rati tal-penali kummerċjali tal-imgħax, li jvarjaw skont it-tranzazzjonijiet ikkonċernati:

L-ewwel waħda hija r-rata tal-imgħax applikabbli għal dewmien fil-pagament relatat ma' tranzazzjonijiet kummerċjali bejn il-kumpaniji jew bejn il-kumpaniji u l-entitajiet pubbliċi, prevista permezz tad-Digriet Amministrattiv Nru 62/2013 tal-10.5.2013;

It-tieni waħda hija r-rata addizzjonali ta' penali tal-imgħax applikabbli għal operazzjonijiet oħra u relatati ma' kreditu dovut minn kumpaniji kummerċjali, impriżi singoli jew persuni ġuridici, prevista permezz tal-Artikolu 102(3) tal-Kodiċi Kummerċjali Portugiż.

Ir-rati tal-imgħax statutorji, kemm jekk ċivili jew kummerċjali, iwarjaw biż-żmien. Għal din ir-raġuni, jehtieg li l-kalkolu tal-imgħax jiehu kont tar-rati differenti applikabbli għal kull parti tal-perjodu ta' inadempjenza.

Għal raġunijiet prattici, semmejna biss hawnhekk ir-rati tal-imgħax statutorji għas-snin reċenti. Il-kontenut ta' din l-iskeda informattiva huwa għal skopijiet ta' informazzjoni biss u mhux maħsub biex jissostitwixxi l-konsultazzjoni tal-leġiżlazzjoni nazzjonali applikabbli għal kull każ speċifiku.

Hlas addizzjonali obligatorju tal-imgħax ta' 5 % jizdied mal-imgħax statutorju dovut jekk il-pagament ta' ammont monetarju jiġi ordnat permezz ta' sentenza mill-qorti. F'dan il-każ, l-imgħax b'rata ta' 5 % għal kull sena jkun dovut awtomatikament - mingħajr il-bżonn ta' ebda deċiżjoni ġudizzjarja oħra għal dan il-għan - u jibda jgħodd mid-data effettiva tas-sentenza. Din il-penali finanzjarja obligatorja tiżdied mal-imgħax tal-penali, fejn applikabbli, jew mal-kumpens dovut, f'konformità mal-Artikolu 829a (4) tal-Kodiċi Kummerċjali Portugiż.

L-imgħax statutorju mill-5 ta' Awwissu 1980 s'issa huwa kif ġej:

Mill-05.08.1980 sat-22.05.1983 [(1 021 jum) - Id-Digriet Amministrattiv Nru 200-C/80 tal-24.06.1980 u l-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 447/80 tal-31.07.1980]	15%
Mit-23.05.1983 sat-28.04.1987 [(1 437 jum) - L-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 581/83 tat-18.05.1983]	23 %
Mid-29.04.1987 sad-29.09.1995 [(3 076 jum) - L-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 339/87 tal-24.04.1987]	15 %
Mit-30.09.1995 sas-16.04.1999 [(1 295 jum) - L-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 1171/95 tal-25.09.1995]	10 %
Mis-17.04.1999 sat-30.04.2003 [(1 475 jum) - L-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 263/99 tat-12.04.1999]	7 %
Mill-01.05.2003 [(1 475 jum) - L-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 291/03 tat-08.04.2003]	4 %

Ir-rati tal-imgħax kummerċjali statutorju mit-28 ta' Settembru 1995 s'issa huma kif ġej:

Mit-28.09.1995 sas-16.04.1999 [L-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 1167/95 tal-23.9.1995]	15 %
Mis-17.04.1999 sat-30.09.2004 [L-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 262/99 tal-12.4.1999]	12 %
Mill-01.10.2004 sal-31.12.2004 [Direttorat Ġenerali għat-Teżor (<i>Direcção-Geral do Tesouro</i> jew "DGT") Avviż Nru 10097/04 tat-30.10.2004]	9,01 %
L-ewwel nofs tas-sena tal-2005 [L-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 597/2005 tad-19.07 u l-Avviż tad-DGT 310/2005 tal-14.01.2005]	9,09 %
It-tieni nofs tas-sena tal-2005 [L-Ordni Implimentattiva Ministerjali Nru 597/2005 tad-19.07 u l-Avviż tad-DGT 6923/2005 tal-25.07.2005]	9.05 %
L-ewwel nofs tas-sena tal-2006 [L-Avviż tad-DGT Nru 240/2006 tal-11.01.2006]	9,25 %
It-tieni nofs tas-sena tal-2006 [L-Avviż tad-DGT Nru 7706/2006 tal-10.07.2006]	9.83 %
L-ewwel nofs tas-sena tal-2007 [L-Avviż tad-DGT Nru 191/2007 tal-05.01.2007]	10.58 %
It-tieni nofs tas-sena tal-2007 [Direttorat Ġenerali għat-Teżor u l-Finanzi (<i>Direcção-Geral do Tesouro e Finanças</i> jew "DGTTF") Avviż Nru 13665/2007 tat-30.07.2007]	11,07 %
L-ewwel nofs tas-sena tal-2008 [L-Avviż tad-DGTTF Nru 2152/2008 tad-29.1.2008]	11,20 %
	11,07 %

It-tieni nofs tas-sena tal-2008 [L-Avviż tad-DĠTF Nru 19995/2008 tal-14.07.2005]	
L-ewwel nofs tas-sena tal-2009 [L-Avviż tad-DĠTF Nru 1261/2009 tal-14.01.2009]	9.50 %
It-tieni nofs tas-sena tal-2009 [L-Avviż tad-DĠTF Nru 12184/2009 tal-1.7.2009]	8 %
L-ewwel nofs tas-sena tal-2010 [L-Avviż tad-DĠTF Nru 597/2010 tal-4.1.2010]	8 %
It-tieni nofs tas-sena tal-2010 [L-Avviż tad-DĠTF Nru 13746/2010 tat-12.7.2010]	8 %
L-ewwel nofs tas-sena tal-2011 [L-Avviż tad-DĠTF Nru 2284/2011 tal-21.1.2011]	8 %
It-tieni nofs tas-sena tal-2011 [L-Avviż tad-DĠTF Nru 14190/2011 tal-14.7.2011]	8.25 %
L-ewwel nofs tas-sena tal-2012 [L-Avviż tad-DĠTF Nru 692/2012 tas-17.1.2012]	8 %
It-tieni nofs tas-sena tal-2012 [L-Avviż tad-DĠTF Nru 9944/2012 tal-24.7.2012]	8 %
L-ewwel nofs tas-sena tal-2013 [L-Avviż tad-DĠTF Nru 584/2013 tal-11.7.2013]	7.75 %
It-tieni nofs tas-sena tal-2013 Operazzjonijiet suġġetti għad-Digriet Amministrattiv (<i>Decreto-iei</i>) Nru 62/2013[Avviż tad-DGTF Nru 11617/2013 tas-17.9.2013]	8,50 %
Operazzjonijiet oħra [L-Avviż tad-DĠTF Nru 10478/2013 tat-23.8.2013]	7,50 %
L-ewwel nofs tas-sena tal-2014 Operazzjonijiet suġġetti għad-Digriet Amministrattiv Nru 62/2013	8,25 %
Operazzjonijiet oħra [L-Avviż tad-DĠTF Nru 1019/2014 tal-24.1.2014]	7,25 %
L-ewwel nofs tas-sena tal-2014 Operazzjonijiet suġġetti għad-Digriet Amministrattiv Nru 62/2013	8,15 %
Operazzjonijiet oħra [L-Avviż tad-DĠTF Nru 8266/2014 tas-16.7.2014]	7,15 %
L-ewwel nofs tas-sena tal-2015 Operazzjonijiet suġġetti għad-Digriet Amministrattiv Nru 62/2013	8,05 %
Operazzjonijiet oħra [L-Avviż tad-DĠTF Nru 563/2015 tad-19.1.2015]	7,05 %
It-tieni nofs tas-sena tal-2015 Operazzjonijiet suġġetti għad-Digriet Amministrattiv Nru 62/2013	8,05 %
Operazzjonijiet oħra [L-Avviż tad-DĠTF Nru 7758/2015 tal-14.7.2015]	7,05 %

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imghax statutorju?

Informazzjoni addizzjonali dwar kif tiġi kkalkolata r-rata tal-imghax statutorja tista' tinstab fuq is-sit web tad-Direttorat Ġenerali għat-Teżor u l-Finanzi tal-Ministeru tal-Ġustizzja.

<http://www.dgft.pt/aviso-e-circulares/taxas-de-juros-moratorios>

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla ħlas għall-baži ġuridika msemmija hawn fuq?

L-aċċess onlajn għas-sit web imsemmija fit-tweġiba għad-domanda nru 3 huwa b'xejn.

Twissija

L-informazzjoni li tinsab f'din l-iskeda informattiva hija ta' natura ġenerali u mhijiex eżawrenti. Mhijiex vinkolanti fuq il-punt ta' kuntatt, in-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew fil-materji ċivili u kummerċjali, il-qrafi u kull persuna oħra. Mhijiex intiża li tissostitwixxi konsultazzjoni tal-leġiżlazzjoni applikabbli fis-seħħ.

L-aħħar aġġornament: 20/02/2017

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Rumanija

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

L-Ordni Amministrattiva Nru 13/2011 dwar l-imghax rimunerattiv u l-penali fuq l-imghax statutorju fuq l-obbligazzjonijiet ta' ħlas u dwar xi mizuri finanzjarji u fiskali fis-settur bankarju jhejji l-arranġamenti legali għal:

- imghax statutorju rimunerattiv (li jirrappreżenta l-imghax dovut mid-debitur fuq l-ammont li huwa obligat li jħallas sa skadenza partikolari, ikkalkolat għall-perjodu li jippreċedi d-data dovuta għall-ammont dovut) u
- il-penali fuq l-imghax statutorju (li jirrappreżenta l-imghax dovut mid-debitur fuq l-ammont li huwa obligat li jħallas għan-nuqqas li jissodisfa dak l-obbligat sad-data ta' maturità).

Skont l-Artikolu 2 tal-Ordni Amministrattiva Nru 13/2011, meta obbligazzjoni ta' ħlas tkun suġġetta, f'konformità mad-dispożizzjonijiet legali jew it-termini kuntrattwali, għal imghax rimunerattiv u / jew penali fuq l-imghax, kif ikun il-każ, u fin-nuqqas ta' dispożizzjoni espressa maqbula bejn il-partijiet fuq ir-rata tat-tali mgħax, ir-rata li għandha tiħallas hija r-rata statutorja li tikkorrispondi għal kull wiehed minnhom.

2 Jekk iwa, x'inhux/inhi l-ammont / ir-rata u x'inhi l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Id-dispożizzjonijiet li fuqhom huma bbażati l-arrangamenti legali għall-imgħax rimunerattiv / il-penali fuq l-imgħax statutorju / l-imgħax konvenzjonali huma l-Artikoli 3 sa 5 tal-Ordni Amministrattiva Nru 13/2011 dwar l-imgħax rimunerattiv u l-penali fuq l-imgħax statutorju fuq l-obbligazzjonijiet ta' f'las u dwar xi miżuri finanzjarji u fiskali fis-settur bankarju:

Artikolu 3 - (1) Ir-rata tal-imgħax rimunerattiv statutorju għandha tkun ir-rata ta' mgħax referenzjali tal-Bank Nazzjonali tar-Rumanija (*Banca Națională a României*), li hija r-rata ta' mgħax tal-politika monetarja stabbilita permezz ta' deċiżjoni tal-Bord tad-Direttori tal-Bank Nazzjonali tar-Rumanija.

(2) Ir-rata tal-penali fuq ir-rata ta' mgħax statutorju għandha tkun ir-rata ta' mgħax referenzjali miżjuda b'erba' (4) punti perċentwali.

(21) Fi tranżazzjonijiet bejn il-professionisti u bejn il-professionisti u l-awtoritajiet kontraenti, ir-rata tal-penali fuq l-imgħax statutorju għandha tkun ir-rata ta' mgħax referenzjali miżjuda bi tmien (8) punti perċentwali.

(3) F'relazzonijiet ġuridici li ma jirriżultawx mill-operazzjoni ta' intrapriża bi skop ta' lukru, fil-kuntest tal-Artikolu 3(3) tal-Liġi Nru 287/2009 dwar il-Kodiċi Ċivili, ippubblikat mill-ġdid, ir-rata tal-imgħax statutorju għandha tkun stabbilita f'konformità mal-paragrafi (1) u (2), imnaqqsa b'20 %.

(4) Ir-rata ta' imgħax referenzjali tal-Bank Nazzjonali tar-Rumanija għandha tkun ippubblikata fil-Gazzetta Uffiċjali tar-Rumanija, Parti I, mill-Bank Nazzjonali tar-Rumanija, kull meta tinbidel ir-rata ta' mgħax tal-politika monetarja.

Artikolu 4 - F'relazzonijiet ġuridici b'implikazzjonijiet transfruntiera, fejn il-liġi Rumena tkun applikabbli u l-f'las għandu jsir f'munita barranija, l-imgħax statutorju għandu jkun ta' sitta fil-mija (6%) kull sena.

Artikolu 5 - (1) F'relazzonijiet ġuridici li ma jirriżultawx mill-operazzjoni ta' intrapriża bi skop ta' lukru, fil-kuntest tal-Artikolu 3(3) tal-Liġi Nru 287/2009 dwar il-Kodiċi Ċivili, ippubblikat mill-ġdid, ir-rata tal-imgħax ma tistax taqbeż l-imgħax statutorju b'aktar minn 50 % kull sena.

(2) Kull klawżola li tikser id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu (1) għandha tkun nulla u bla effett. F'dan il-każ, il-kreditur għandu jitlef id-dritt li jitleb l-imgħax statutorju.

(3) Il-validità tar-rata tal-imgħax konvenzjonali għandha tkun stabbilita b'referenza għall-imgħax statutorju fis-sehħ fid-data ta' stipulazzjoni."

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

L-Artikolu 3(1) tal-Ordni Amministrattiva Nru 13/2011 dwar l-imgħax rimunerattiv u l-penali fuq l-imgħax statutorju fuq l-obbligazzjonijiet ta' f'las u dwar xi miżuri finanzjarji u fiskali fis-settur bankarju jstipula li r-rata tal-imgħax statutorju hija r-rata ta' mgħax referenzjali tal-Bank Nazzjonali tar-Rumanija, li hija r-rata ta' mgħax tal-politika monetarja permezz ta' deċiżjoni tal-Bord tad-Direttori tal-Bank Nazzjonali tar-Rumanija. Dan huwa ppubblikat fuq is-sit web tal-Bank Nazzjonali tar-Rumanija fuq <http://www.bnr.ro/Monetary-Policy--3318.aspx>

Għall-metodu ta' kkalkolar tar-rata tal-imgħax statutorju għal każijiet differenti, ara r-risposta hawn fuq.

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla f'las għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

Iva, bir-Rumen għall-Ordni Amministrattiv Nru 13/2011 dwar l-imgħax rimunerattiv u l-penali fuq l-imgħax statutorju fuq l-obbligazzjonijiet ta' f'las u dwar xi miżuri finanzjarji u fiskali fis-settur bankarju. Ara s-sit web tal-Bank Nazzjonali tar-Rumanija fuq <http://www.bnr.ro/apage.aspx?pid=404&actId=324573>

Iva, bl-Ingliż għar-rata ta' mgħax referenzjali tal-Bank Nazzjonali tar-Rumanija (BNR). Ara s-sit web tal-Bank Nazzjonali tar-Rumanija fuq <http://www.bnr.ro/Monetary-Policy--3318.aspx>

L-aħħar aġġornament: 21/02/2017

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna giet

emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment

qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Interess statutorju - Slovenja

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iwa, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Il-kunċett ta' mgħax huwa ddefinit fl-Artikolu 374 tal-Kodiċi ta' Obligazzjonijiet (*Obligacijski zakonik*) (*Uradni list RS* (Ġurnal Uffiċjali tar-Repubblika tas-Slovenja); UL RS Nri 83/01, 28/06, 40/07; minn hawn 'il quddiem: OZ), li jstipula li debitur, barra mill-kapital, irid iħallas l-imgħax meta dan ikun previst mil-liġi jew miftiehem bejn kreditur u debitur.

Jekk debitur ikun tard fit-tweġiq ta' obbligu pekunjarju, imbagħad id-debitur, skont l-Artikolu 378(1) tal-OZ, irid iħallas ukoll l-imgħax apparti l-kapital.

L-imgħax kuntrattwali huwa rregolat mill-Artikolu 382 tal-OZ, li jstipula li l-partijiet kontraenti jistgħu jiftiehem biex debitur iħallas imgħax kuntrattwali apparti l-kapital għall-perjodu li jibda miż-żmien meta skatta l-obbligu pekunjarju sakemm dan ikun dovut għall-f'las.

Fis-Slovenja, l-imgħax kompost huwa pprojbit, li jfisser li mgħax dovut iżda li għadu ma tħallasx ma jinkorrix imgħax sakemm ma jiġix stipulat mod ieħor mil-liġi. Konsegwentement, dispożizzjoni kuntrattwali li tistipula l-imgħax miżjud mal-imgħax dovut mhux imħallas hija nulla u bla effett. Madankollu, jista' jiġi miftiehem f'kuntratt li r-rata tal-imgħax tista' togħla jekk debitur ma jħallasx l-imgħax dovut fil-hin.

Madankollu, l-Artikolu 27a tal-Att dwar il-Protezzjoni tal-Konsumatur (*Zakon o varstvu potrošnikov*) UL RS Nri 98/04 - test uffiċjali konsolidat, 114/06 - ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 u 19/15) jstipula li, minkejja d-dispożizzjonijiet generali dwar l-obbligazzjonijiet, fil-każ ta' dewmien fi f'las mill-konsumatur, il-partijiet kontraenti ma jistgħux jiftiehem li japplikaw rati tal-imgħax oġġla minn dawk stabbiliti fl-OZ.

F'konformità mal-OZ, jekk ir-rata tal-imgħax miftiehma għall-inadempjenza jew ir-rata tal-imgħax kuntrattwali tkun oġġla minn 50 % mir-rata tal-imgħax statutorja għall-inadempjenza, it-tali ftehim huwa meqjus bħala kuntratt bl-użura sakemm kreditur ma jkunx jista' juri li ma jkunx ha vantaġġ minn diffikultà jew sitwazzjoni pekunjarja diffiċli ta' debitur, l-esperjenza insuffiċjenti tiegħu, traskuraġni jew vizzju, jew li dak il-benefiċċju li huwa kiseb għalih jew għal xi haddieħor ma jkunx sproporzjonat b'mod evidenti għal dak li huwa ta' jew impenja ruħu li jagħti. Din il-preżunzjoni ma tapplikax għal kuntratti kummerċjali, jiġifieri għal kuntratti konklużi bejn intrapriżi ekonomiċi (kumpaniji u entitajiet ġuridici oħra li jeżegwixxu attività ekonomika jew kummerċjanti waħdiena).

2 Jekk iwa, x'inhux/inhi l-ammont / ir-rata u x'inhi l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

L-Artikolu 378(2) tal-OZ jstipula li r-rata tal-imgħax għall-inadempjenza hija ta' tmienja fil-mija (8 %) sakemm ma jiġix speċifikat mod ieħor mil-liġi.

F'konformità mal-Artikolu 379 tal-OZ, kreditur u debitur jistgħu jaqblu fuq rata tal-imgħax għall-inadempjenza li tkun oġġla jew anqas mir-rata tal-imgħax għall-inadempjenza stipulata mil-liġi (rata tal-imgħax miftiehma b'mod kuntrattwali). Kif diġà enfasiszat, ma jistax ikun hemm ftehim dwar rata tal-imgħax oġġla għall-inadempjenza f'każ ta' dewmien fil-f'las minn konsumatur li jkun parti kontraenti.

Il-liġi speċjali li tirregola r-rata tal-imgħax hija l-Att dwar ir-Rata tal-Imgħax Statutorju għall-Inadempjenza (*Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti*) (UL RS Nru 11/07 - test uffiċjali konsolidat; minn hawn 'il quddiem: ZPOMZO-1). L-Artikolu 2 ta' dan l-Att jstipula li r-rata tal-imgħax statutorju għall-inadempjenza, bit-teħid inkunsiderazzjoni tal-Artikolu 3(1)(d) tad-Direttiva 2000/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kummissjoni tad-29 ta' Ġunju 2000 dwar

il-ġlieda kontra l'haslijiet tard fi transazzjonijiet kummerċjali (GU L 200, 8.8.2000, p. 35), hija r-rata tal-imgħax prinċipali miżjuda bi tmien (8) punti perċentwali. Ir-rata tal-imgħax statutorju tapplika għal perjodu ta' sitt xhur, u tibda fl-1 ta' Jannar jew fl-1 ta' Lulju. Ir-rata tal-imgħax prinċipali hija r-rata tal-imgħax applikata mill-Bank Ċentrali Ewropew għall-operazzjonijiet prinċipali ta' rifinanzjament li wettaq qabel l-ewwel jum kalendarju tal-perjodu rilevanti ta' sitt xhur. Il-Ministru responsabbli għall-finanzi jippubblika r-rata tal-imgħax statutorja għall-inadempjenza u t-tibdiliet tagħha fil-Ġurnal Uffiċjali tar-Repubblika tas-Slovenja. Ir-rata tal-imgħax statutorja għall-inadempjenza, applikabbli mill-1 ta' Lulju 2015 u valida għal perjodu ta' sitt xhur hija ta' 8,05 %.

Ir-rata tal-imgħax kuntrattwali hija stabbilita fl-Artikolu 382 tal-OZ. B'mod speċifiku, f'każijiet meta l-imgħax kuntrattwali kien miftiehem iżda mhux ir-rata tal-imgħax effettiva u d-data ta' maturità, ir-rata tal-imgħax annwali tkun ta' sitta fil-mija (6 %) u dak l-imgħax ikun dovut għal l'has simultanament mal-kapital. L-imgħax kuntrattwali jieqaf milli jibqa' jgħodd meta s-somma tal-imgħax dovut li ma tkunx għadha tħallset teċċedi l-kapital.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

L-informazzjoni dwar r-rati tal-imgħax bażi u r-rati tal-imgħax għall-inadempjenza hija wkoll aċċessibbli fuq [is-sit web tal-Bank tas-Slovenja](#).

Il-kalkolu provviżorju tal-imgħax jista' jinkiseb fuq [is-sit web tal-Qorti Suprema tar-Repubblika tas-Slovenja](#).

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla l'has għall-baži ġuridika msemija hawn fuq?

[II-Kodiċi tal-Obbligazzjonijiet tar-Repubblika tas-Slovenja](#)

[L-Att dwar ir-Rata tal-Imgħax Statutorju għall-Inadempjenza](#)

[L-Att dwar il-Protezzjoni tal-Konsumatur](#)

L-aħħar aġġornament: 22/02/2017

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabieħ tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Slovakkja

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

L-imgħax ta' inadempjenza huwa **sanzjoni għall-inadempjenza** fuq dejn. Jiġihallas **flimkien mad-dejn**, u huwa stabbilit bħala persentaġġ tal-ammont pendenti. Bil-liġi, l-inadempjenza fuq dejn tibdel il-kontenut tad-drittijiet tal-kreditur u l-obbligi tad-debitur, billi tistabbilixxi drittijiet u obbligi godda flimkien mal-obbligi li jiġihallas id-dejn, irrISPETTIVAMENT minn jekk id-debitur ikunx ikkawża l-inadempjenza jew le.

Għall-imgħax ta' inadempjenza statutorju, id-dritt Slovakk jiddistingwi bejn imgħax ta' inadempjenza skont l-Artikolu 517(2) tal-Att Nru 40/1964, il-Kodiċi Ċivili (*Občianský zákonník*), u mgħax ta' inadempjenza skont l-Artikolu 369 tal-Kodiċi Kummerċjali (*Obchodný zákonník*). Skont id-dritt ċivili r-rata ta' mgħax ta' inadempjenza ma tistax tiġi nnegozjata kuntrattwalment, jiġifieri l-partijiet kontraenti ma jistgħux jaqblu fuq rata oġhla minn dik stabbilita bil-liġi, b'kuntrast mad-dritt kummerċjali, li jiffavorixxi ftehim bejn in-negozji dwar ir-rata ta' mgħax ta' inadempjenza; jekk ma jintlaħaqx qbil dwar rata, il-kreditur huwa intitolat għal mgħax ta' inadempjenza bir-rata statutorja.

Għaldaqstant, l-imgħax statutorju huwa mgħax ta' inadempjenza sempliċi, u l-ammont tiegħu jkun definit bil-liġi skont jekk il-każ inkwistjoni jkunx kopert bid-dritt ċivili jew kummerċjali. Skont id-dritt ċivili l-imgħax ta' inadempjenza ma jistax ikun oġhla mir-rata speċifikata bil-liġi (jiġifieri rata aktar baxxa milli miftiehem) u fin-nuqqas ta' ftehim kuntrattwali, l-imgħax ta' inadempjenza, jekk il-kreditur jitlobha, jiġi stabbilit awtomatikament bir-rata statutorja. Skont id-dritt kummerċjali l-imgħax ta' inadempjenza jista' jkun oġhla jew aktar baxx mill-imgħax statutorju, u l-imgħax statutorju huwa rilevanti biss fin-nuqqas ta' ftehim kuntrattwali.

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhil l-ammont / ir-rata u x'inhil l-baži ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Skont l-Artikolu 517(2) tal-Kodiċi Ċivili, ir-rata statutorja għall-imgħax ta' inadempjenza hija stabbilita bir-Regolament Nru 87/1995 (*nariadenie č. 87/1995 Z.z.*) b'tali mod li r-rata tal-imgħax ta' inadempjenza tkun hames punti perċentwali oġhla mir-rata baži tal-Bank Ċentrali Ewropew fl-ewwel jum tal-inadempjenza fuq dejn. Għaldaqstant, jiżdienu hames punti perċentwali mar-rata baži tal-BĊE (jiġifieri r-rata għall-operazzjonijiet ewlenin ta' rifinanzjament). Ir-rati ta' mgħax tal-BĊE għall-perjodi individwali jinsabu hawn: <https://www.nbs.sk/en/statistics/financial-markets/interest-rates/interest-rates-of-the-ecb>. Ir-rata ta' mgħax ta' inadempjenza fl-ewwel jum tal-inadempjenza **tapplika għad-durata tal-inadempjenza**, u kull aġġustament sussegwenti għar-rata baži tal-BĊE ma għandhom l-ebda effett fuq ir-rata tal-imgħax ta' inadempjenza.

Skont id-dritt kummerċjali, l-imgħax statutorju huwa rregolat mill-Artikolu 369 tal-Kodiċi Kummerċjali, li skontu fil-każ ta' inadempjenza l-kreditur, jekk ikun heles mill-obbligi statutorji u kuntrattwali tiegħu, huwa permess li jitlob mgħax ta' inadempjenza bir-rata maqbula fil-kuntratt, bl-ebda rekwiżit għal xi notifika speċjali. Kif iddikjarat hawn fuq, ir-rata tal-imgħax ta' inadempjenza f'relazzjonijiet kummerċjali tista' tiġi modifikata kuntrattwalment. Madankollu, anke meta jkun intlaħaq ftehim dwar l-imgħax ta' inadempjenza, ir-rata trid tkun konformi mal-prinċipji tal-kummerċ ġust. Jekk le, ma jistax jiġi protett id-dritt skont dan il-ftehim, u dan ifisser li **anke jekk ikun intlaħaq ftehim dwar ir-rata tal-imgħax, il-qorti ma tistax tagħti mgħax li jkiser dawn il-prinċipji. Eċċezzjoni oħra tikkonċerna d-djun skont kuntratt konkluz mill-konsumatur** meta l-konsumatur ikun id-debitur, meta l-imgħax ta' inadempjenza maqbul ma jistax ikun oġhla mill-ammont speċifikat skont id-dritt ċivili.

Skont l-Artikolu 369 tal-Kodiċi Kummerċjali, jekk ma jkun intlaħaq l-ebda ftehim dwar ir-rata tal-imgħax ta' inadempjenza, id-debitur ikun obligat li jhallas l-imgħax ta' inadempjenza bir-rata stabbilita mill-gvern Slovakk fir-Regolament Nru 21/2013 (*nariadenie č. 21/2013 Z.z.*). Il-liġi tippermetti mgħax ta' inadempjenza fiss u varjabbli. Ir-rata fissa tkun ugwali għar-rata baži tal-BĊE fl-ewwel jum tal-inadempjenza flimkien ma' disa' punti perċentwali; din ir-rata tapplika għall-perjodu tal-inadempjenza fuq id-dejn, u kull aġġustament sussegwenti għar-rata baži tal-BĊE ma jkollu l-ebda effett fuq ir-rata tal-imgħax ta' inadempjenza (u għaldaqstant ir-rata tal-imgħax ta' inadempjenza tissejjah ir-rata fissa). Madankollu, minflok l-imgħax fiss il-kreditur jista' jitlob mgħax ta' inadempjenza varjabbli mingħand id-debitur u għaldaqstant jista' jitlob li d-debitur iħallas mgħax ta' inadempjenza bir-rata baži tal-BĊE li tkun valida fl-ewwel jum ta' nofs is-sena kalendarja rilevanti flimkien ma' tmien punti perċentwali. Jekk il-kreditur jagħżel imgħax ta' inadempjenza varjabbli, dan il-metodu biex jiġi kkalkulat l-imgħax (mhux ir-rata stabbilita meta sseħħ l-inadempjenza, iżda l-metodu biex tiġi kkalkulata r-rata) japplika għall-perjodu ta' inadempjenza fuq id-dejn. Għaldaqstant, l-imgħax ta' inadempjenza varjabbli jfisser li r-rata ta' mgħax ta' inadempjenza tista' tinbidel f'konformità mal-bidliet fir-rata baži tal-BĊE li tkun valida fl-ewwel jum ta' nofs is-sena kalendarja rilevanti, jiġifieri fl-1 ta' Jannar u fl-1 ta' Lulju. Ir-rati ta' mgħax tal-BĊE għall-perjodi individwali jinsabu hawn: <https://www.nbs.sk/en/statistics/financial-markets/interest-rates/interest-rates-of-the-ecb>.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

Il-metodu biex jiġi kkalkulat l-imgħax ta' inadempjenza huwa stabbilit b'mod ċar u komprensiv fil-liġi. Ir-rata tal-imgħax ta' inadempjenza attwali hija ppubblikata mill-Ministeru tal-Ġustizja tar-Repubblika Slovakk (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) (<https://www.justice.gov.sk/Stranky/Nase-sluzby/Civilne-pravo/Aktualna-sadzba-zakonných-urokov-z-omeskania/Uvod.aspx>). Hija disponibbli wkoll informalment fuq <http://www.najpravo.sk/>, li ta' spiss jintuza mill-kredituri u d-debituri Slovakk u l-avukati tagħhom. Dan is-sit jippermetti kalkoli faċli tal-imgħax ta' inadempjenza bl-użu ta' kalkulator imfossal apposta għal din ir-raġuni.

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla l'has għall-baži ġuridika msemija hawn fuq?

Apparti l-links ta' hawn fuq, wieħed jista' jsib il-formulazzjoni attwali tal-leġiżlazzjoni (il-Kodiċijiet Ċivili u Kummerċjali) u r-regoli rilevanti (ir-Regolamenti Nri 87/1995 u 21/2013) fis-siti web <http://www.zbierka.sk/> u <https://www.slov-lex.sk/domov>.

L-aħħar aġġornament: 14/01/2019

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Interess statutorju - Finlandja

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

"L-imgħax statutorju" fil-leġiżlazzjoni Finlandiża jfisser kemm ir-rata tal-imgħax li tapplika għal dejn pendenti qabel id-data ta' maturità u kif ukoll il-penali fuq l-imgħax għal ħlasijiet tardivi. Id-dispożizzjonijiet dwar iż-żewġ tipi ta' imgħax statutorju huma stipulati fl-Att dwar l-Imgħax (633/1982). L-obbligu li jitħallas l-imgħax jew il-penali fuq l-imgħax għal ħlasijiet tardivi huwa stabbilit taħt l-Att dwar l-Imgħax, sakemm ma jirriżultax mod ieħor mill-obbligu tad-debitur jew minn prattika tan-negozju jew sakemm mhux previst mod ieħor mil-liġi (is-subartikolu 1 tal-Artikolu 2 tal-Att dwar l-Imgħax).

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhni l-ammont / ir-rata u x'inhni l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

L-imgħax pagabbli fuq id-dejn: Id-debitur mhuwiex obligat li jħallas l-imgħax fuq il-perjodu li jippreċedi d-data ta' maturità ta' dejn (is-subartikolu 1 tal-Artikolu 3 tal-Att dwar l-Imgħax). Madankollu, huwa possibbli li jiġi miftiehem li l-imgħax għandu jitħallas. Jekk l-obbligu li jitħallas l-imgħax ikun gie miftiehem mingħajr ma tkun giet stabbilita r-rata tal-imgħax, id-debitur irid iħallas l-imgħax annwali f'konformità mar-rata referenzjali msemmija fl-Artikolu 12 tal-Att dwar l-Imgħax ((is-subartikolu 2 tal-Artikolu 3 tal-Att dwar l-Imgħax).

Għal kuntratti ta' kreditu magħmula mill-konsumaturi dwar għid ta' flus, id-dispożizzjoni tal-Artikolu 17a tal-Kapitolu 7 tal-Att dwar il-Protezzjoni tal-Konsumaturi (38/1978), li tistipula li jekk l-ammont tal-kreditu jew il-limitu ta' kreditu jkun anqas minn EUR 2 000, ir-Rata Percentwali Annwali (RPA) tal-kreditu ma tistax teċċedi r-rata referenzjali fl-Artikolu 12 tal-Att dwar l-Imgħax miżjuda b'50%, għandha tapplika wkoll.

Penali fuq l-Imgħax fuq ħlasijiet tardivi: Għal kuntratti li jaqgħu fl-ambitu tal-Att dwar it-termini ta' ħlas għal kuntratti kummerċjali (30/2013), l-imgħax statutorju fuq ħlasijiet tardivi huwa ta' tmien punti percentwali oġġla mir-rata referenzjali fis-seħħ fiż-żmien inkwistjoni (il-paragrafu 1 tal-Artikolu 4a tal-Att dwar l-Imgħax), jiġifieri attwalment ir-rata hija ta' 8,5 %. Għal kuntratti oħra, il-penali fuq l-imgħax statutorju fuq il-ħlasijiet tardivi hija ta' sebgħa punti percentwali oġġla mir-rata referenzjali fis-seħħ fiż-żmien inkwistjoni (l-Artikolu 4 tal-Att dwar l-Imgħax), jiġifieri attwalment 7,5 %.

Rigward id-dejn tal-konsumatur, id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar l-Imgħax fuq il-penali fuq l-imgħax għall-ħlasijiet tardivi jaqgħu taħt leġiżlazzjoni obligatorja, u mhuwiex possibbli li jiġi miftiehem fuq rata tal-imgħax oġġla għall-ħlasijiet tardivi (is-subartikolu 2 tal-Artikolu 2 tal-Att dwar l-Imgħax). Għal dejn ieħor, huwa possibbli li jiġi miftiehem dwar ir-rata tal-imgħax għall-ħlasijiet tardivi. Madankollu, f'kuntratti li jaqgħu fl-ambitu tal-Att dwar it-termini ta' ħlas għal kuntratti kummerċjali, mhuwiex possibbli li jiġi miftiehem li l-kreditur ma għandux ikollu d-dritt li jżomm penali fuq l-imgħax għal ħlasijiet tardivi, u jekk id-debitur ikun entità kontraenti, mhuwiex possibbli li jiġi miftiehem dwar rata tal-imgħax anqas għal ħlasijiet tardivi minn dik stabbilita skont is-subartikolu 1 tal-Artikolu 4a tal-Att dwar l-Imgħax (L-Att dwar it-termini ta' ħlas għal kuntratti kummerċjali, Artikolu 8).

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-Imgħax statutorju?

Ir-rata referenzjali msemmija fl-Att dwar l-Imgħax hija r-rata tal-imgħax applikata mill-Bank Ċentrali Ewropew għall-operazzjoni l-iktar reċenti tiegħu ta' rifinanzjament prinċipali mwettqa qabel l-ewwel jum kalendarju ta' kull nofs tas-sena aġġustata 'l fuq għall-eqreb punt percentwali (L-Att dwar l-Imgħax, Artikolu 12).

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla ħlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

It-traduzzjoni Ingliża mhux uffiċjali tal-Att dwar l-Imgħax tista' tinsab fuq: <http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1982/en19820633.pdf>

Il-verżjonijiet Finlandiżi u Żvedizi tal-Att jistgħu jinsabu fuq: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1982/en19820633?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=Korkolaki>

L-Att dwar it-termini ta' ħlas għal kuntratti kummerċjali jista' jinsab fuq: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130030?se>

L-Att dwar il-Protezzjoni tal-Konsumaturi jista' jinsab fuq: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038?se>

L-aħħar aġġornament: 22/02/2017

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Interess statutorju - Svezja

1 Huwa permess "mgħax statutorju" fl-Istat Membru? Jekk iva, kif inhu definit "mgħax statutorju" f'dan l-Istat Membru?

Ir-regoli dwar l-imgħax huma stipulati fl-Att dwar l-Imgħax (*räntelagen*, 1975:635). Dawn ir-regoli japplikaw salv fejn indikat mod ieħor f'kuntratt, wegħda jew dispożizzjoni speċifika. Madankollu, l-Att jiddikjara wħud mit-termini kuntrattwali nulli u bla effett.

2 Jekk iva, x'inhu/x'inhni l-ammont / ir-rata u x'inhni l-bażi ġuridika għalih/a? Jekk huma permessi rati differenti ta' mgħax statutorju, liema ċirkustanzi u kundizzjonijiet japplikaw?

Talbiet għal rifużjoni

Meta ssir talba għal rifużjoni ta' ħlas, pereżempju għal raġunijiet ta' ksur ta' kuntratt, ir-rata tal-imgħax hija r-rata referenzjali (li fi Frar 2016 kienet 0 %) miżjuda b'żewġ punti percentwali. L-imgħax huwa pagabbli mid-data li fiha jsir il-ħlas, sa u inkluża d-data ta' ħlas lura, jew, jekk il-ħlas lura ma jsirx b'mod tempestiv, sa u inkluża d-data li fiha l-imgħax isir pagabbli skont ir-regoli dwar it-talbiet pendenti.

Talbiet pendenti

L-imgħax fuq it-talbiet pendenti huwa pagabbli bir-rata referenzjali (0 % fi Frar 2016) miżjuda bi tmien punti percentwali. Ir-regoli ġenerali segwenti japplikaw.

(a) Meta d-data ta' maturità giet stabbilita bil-quddiem, l-imgħax huwa pagabbli fuq it-talba minn dik id-data.

(b) Meta t-talba tkun ibbażata fuq l-obbligu ta' persuna biex tirrendi kont tal-flus li hija rċeviet minn kapital jew parti terza, l-imgħax huwa pagabbli mid-data li fiha jingħata l-kont, jew, jekk ma jingħata ebda kont, mid-data li fiha kellu jingħata l-kont.

(c) Għal talbiet pendenti, ir-regola ġenerali hija li l-imgħax huwa pagabbli mit-tletin jum wara li l-kreditur jibgħat kont jew inkella jipprezenta talba għall-ħlas ta' somma partikolari, li jkunu jindikaw li l-inadempjenza ta' ħlas twassal għal obbligu biex jitħallas l-imgħax. Id-debitur mhuwiex meħtieġ li jħallas imgħax fir-rigward taż-żmien li jippreċedi l-kont jew it-talba.

F'negozjati kummerċjali bejn in-negozjanti, l-imgħax għandu jithallas irrispettivament minn jekk it-talba għall-ħlas tindikax li l-inadempjenza ta' ħlas ser twassal għal obbligu li jiġi mħallas l-imgħax. L-istess japplika fejn fil-kors tan-negozjati kummerċjali tiegħu, negozjant ikollu pretensjoni kontra awtorità pubblika jew entità pubblika oħra għal prodotti jew servizzi furnuti.

Fil-każ ta' talba għad-danni (*skadestånd*) jew kumpens simili ieħor li ma jstax jiġi stabbilit mingħajr inkjesta ulterjuri, l-imgħax huwa pagabbli fuq is-somma dovuta mit-tletin jum wara li l-kreditur jitleb il-ħlas tagħha u jipprezenta rendikont ta' dak li huwa jista' raġonevolment jitleb. Id-debitur mhuwiex obbligat li jħallas imgħax fir-rigward taż-żmien li jippreċedi t-talba u r-rendikont.

Irrispettivament minn kull regola oħra, l-imgħax fuq talba pendenti huwa f'kull każ pagabbli minn data li ma tkunx aktar tard mid-data ta' notifika ta' rikors għal ordni ta' ħlas (*betalningsföreläggande*) jew ċitazzjoni (*stämning i mål*) f'azzjoni għall-ħlas ta' pretensjoni.

Jekk il-pretensjoni tirrigwarda danni li jirriżultaw minn ksur intenzjonali tal-liġi, u d-danni mitluba ma jiġdux is-sura ta' vitalizju (*livränta*), l-imgħax ikun pagabbli mid-data li fiha d-dannu ġie sofrut.

Il-pretensjonijiet li jinkludu l-imgħax qabel id-data ta' maturità

Jekk pretensjoni tinkludi mgħax fiż-żmien li dan ikun dovut, u l-ħlas ma jsirx b'mod tempestiv, tkompli tapplika r-rata tal-imgħax li applikat qabel id-data ta' maturità. Iżda r-rata tal-imgħax pagabbli ma tista' qatt tkun anqas minn dak li kien ikun pagabbli fuq pretensjoni pendenti li ma inkludix imgħax qabel id-data ta' maturità.

L-aġġustament tar-rata tal-imgħax

Ir-rata tal-imgħax tista' tiġi aġġustata jekk id-debitur ikun ġie prekluz mill-iħallas fi żmien tempestiv minħabba mard, qgħad jew xi ċirkostanza simili oħra barra mill-kontroll tiegħu u ma jkunx raġonevoli li jiġi meħtieġ iħallas l-imgħax sħiħ fir-rigward tad-dewmien inkwistjoni.

3 Jekk meħtieġ, hemm aktar informazzjoni disponibbli dwar kif jiġi kkalkulat l-imgħax statutorju?

Le.

4 Hemm aċċess onlajn disponibbli bla ħlas għall-bażi ġuridika msemmija hawn fuq?

Din il-ħolqa tagħti aċċess għall-verzjoni mhux uffċjali tal-[Att dwar l-Imgħax \(rätelagen\)](#).

L-aħħar aġġornament: 23/02/2017

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.